

**OGÓLNE WARUNKI UBEZPIECZENIA
MIKROBIZNES PLUS**

(TEKST JEDNOLITY uwzględniający zmiany wprowadzone Aneksem Nr 1/2015)

Informacja o postanowieniach ogólnych warunków ubezpieczenia, o których mowa w art. 17 ustawy z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Dz.U. 2015, poz. 1844)

Rodzaj informacji	Numer jednostki redakcyjnej w OWU
Przesłanki wypłaty odszkodowania i innych świadczeń lub wartości wykupu ubezpieczenia	§ 4, § 5, § 7, § 9 ust. 1, § 10 ust. 1, § 11 ust. 1, § 12 ust. 1, § 13 ust. 1-3, § 14 ust. 1, § 16, § 25, § 30
Ograniczenia oraz wyłączenia odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń uprawniające do odmowy wypłaty odszkodowania i innych świadczeń lub ich obniżenia	§ 6, § 8, § 9 ust. 2, § 10 ust. 4, § 11 ust. 2, § 12 ust. 3, § 13 ust. 5, § 14 ust. 4, § 20, § 29, § 34, § 41

POSTANOWIENIA WSPÓLNE

Wstęp

§ 1

- Niniejsze Ogólne Warunki Ubezpieczenia (zwane dalej OWU) stosuje się w umowach ubezpieczenia zawieranych przez Towarzystwo Ubezpieczeń i Reasekuracji WARTA Spółka Akcyjna (zwane dalej WARTA) z przedsiębiorcą (osobą fizyczną, osobą prawną lub jednostką organizacyjną nie będącą osobą prawną, której ustawa przyznaje zdolność prawną, prowadzącą we własnym imieniu działalność gospodarczą lub zawodową – zwanym dalej **Ubezpieczającym**) spełniającym następujące warunki:
  - dla ubezpieczeń mienia – wartość posiadanego mienia nie przekracza 1.000.000 PLN,
  - dla ubezpieczeń odpowiedzialności cywilnej – przychody netto (bez VAT) z prowadzonej działalności za ostatni rok obrotowy nie przekraczają 1.000.000 PLN.
- Wybór zakresu ochrony ubezpieczeniowej jest dokonywany przez **Ubezpieczającego** we wniosku o ubezpieczenie i potwierdzany przez WARTĘ w polisie.
- Umowa ubezpieczenia może być zawarta na cudzy rachunek (na rachunek **Ubezpieczonego**).
- W przypadku umowy ubezpieczenia zawieranej na cudzy rachunek, kryteria, o których mowa w ust. 1, odnoszą się do **Ubezpieczonego**, a wszelkie postanowienia OWU dotyczące **Ubezpieczającego** (w tym obowiązki) stosuje się odpowiednio do **Ubezpieczonego** z zastrzeżeniem ust. 5 i 6 poniżej.
- W przypadku umowy ubezpieczenia zawieranej na rzecz leasingodawcy kryteria, o których mowa w ust. 1, odnoszą się do **Ubezpieczającego**.
- Roszczenie o zapłatę składki przysługuje WARCIE wyłącznie przeciwko **Ubezpieczającemu**.

Definicje

§ 2

W niniejszych OWU mają zastosowanie następujące pojęcia:

- Osoba bliska** – małżonek, dzieci, partner, rodzeństwo, matka, ojciec, ojczym, macocha, pasierbica, teściowie, zięćowie, synowie, przysposabiający i przysposobieni Ubezpieczonego, opiekunowie ustanowieni przez sąd opiekuńczy.
- Osoby trzecie** – każdy podmiot nie będący Ubezpieczającym lub Ubezpieczonym.
- Osoby objęte ubezpieczeniem** –
  - w ubezpieczeniu OC działalności gospodarczej oprócz Ubezpieczającego:
    - członkowie zarządu i rady nadzorczej lub komisji rewizyjnej spółki kapitałowej będącej Ubezpieczającym,
    - prokurenci lub pełnomocnicy prawni Ubezpieczającego,
    - pracownicy Ubezpieczającego jednakże wyłącznie w zakresie w jakim osoby te wykonują czynności na rzecz Ubezpieczającego,
  - w ubezpieczeniu NNW – reprezentant **Ubezpieczającego** oraz **pracownicy**.
  - w ubezpieczeniu assistance – **Ubezpieczający** oraz – w przypadku pomocy medycznej – jego **pracownik**.
- Pracownik** – osoba fizyczna zatrudniona przez **Ubezpieczającego** na podstawie umowy o pracę, powołania, wyboru, mianowania lub spółdzielczej umowy o pracę albo na podstawie umowy zlecenia lub umowy podobnej do zlecenia, w szczególności umowy o świadczenie usług, kontraktu menadżerskiego, porozumienia o wolontariacie, umowy o staż, z wyjątkiem osoby fizycznej, która zawarła z **Ubezpieczonym** umowę cywilnoprawną jako przedsiębiorca.
- Reprezentant Ubezpieczającego** –
  - w przypadku przedsiębiorstw państwowych – dyrektor i jego zastępcy,
  - w przypadku spółek kapitałowych (tj. z ograniczoną odpowiedzialnością i spółek akcyjnych) – członkowie zarządu i prokurenci,

- w przypadku spółek jawnych – wspólnicy i prokurenci,
- w przypadku spółek komandytowych i komandytowo-akcyjnych – komplementariusze i prokurenci,
- w przypadku spółek partnerskich – partnerzy, członkowie zarządu i prokurenci,
- w przypadku spółek cywilnych – wspólnicy,
- w przypadku spółdzielni, fundacji i stowarzyszeń – członkowie zarządu,
- w przypadku wspólnot mieszkaniowych – członkowie zarządu lub osoby uprawnione do reprezentowania wspólnoty,
- w przypadku osób fizycznych prowadzących działalność jednoosobowo – osoba fizyczna lub jej pełnomocnik.
- Ubezpieczający** – podmiot zawierający umowę ubezpieczenia i zobowiązany do opłacenia składki ubezpieczeniowej.
- Ubezpieczony** – podmiot wskazany w polisie, na rachunek którego zawarto umowę ubezpieczenia i dodatkowo osoby objęte ubezpieczeniem.
- Mienie:**
  - budowla** – trwale związane z gruntem obiekt budowlany inny niż budynki, wraz z instalacjami i urządzeniami stanowiącymi całość techniczną i użytkową (np. ogrodzenia, bramy, furtki, zadaszenia, wiaty, altany, pomieszczenia na śmieci, place postojowe, place pod śmietniki, drogi, chodniki i oświetlenie nieruchomości itp., jeżeli znajdują się w miejscu ubezpieczenia),
  - budynek** – służący do prowadzenia zadeklarowanej przez **Ubezpieczającego** we wniosku działalności gospodarczej obiekt budowlany, posiadający pozwolenie na użytkowanie, trwale związane z gruntem, wydzielony z przestrzeni za pomocą przegród budowlanych, posiadający fundamenty i dach, wraz z wbudowanymi instalacjami, urządzeniami technicznymi oraz zainstalowanymi na stałe elementami wykończeniowymi, stanowiącymi całość techniczną i użytkową. Na potrzeby niniejszych OWU za **budynek** uważa się również pawilon handlowo – usługowy czyli obiekt budowlany niepołączony z gruntem, znajdujący się w miejscu ubezpieczenia, wykonany z płyt warstwowych wraz z wbudowanymi instalacjami i urządzeniami, którego konstrukcja umożliwia prowadzenie obsługi klienta wewnątrz,
  - lokal** – samodzielna, wydzielona trwałymi ścianami lub przegrodami budowlanymi część budynku wraz z wbudowanymi instalacjami, urządzeniami budowlanymi oraz zainstalowanymi na stałe elementami wykończeniowymi, użytkowana wyłącznie przez **Ubezpieczającego** na podstawie tytułu prawnego w związku z prowadzoną przez niego i zadeklarowaną we wniosku działalnością gospodarczą,
  - maszyny, urządzenia, wyposażenie** – rzeczowe, ruchome składniki majątku wykorzystywane w prowadzonej działalności niestanowiące elementów budynków i budowli, i nie będące środkami obrotowymi ani nakładami inwestycyjnymi, ani **mieniem** osób trzecich,
  - mienie pracownicze** – mienie osobistego użytku pracowników **Ubezpieczającego**, które znajduje się w miejscu pracy, z wyłączeniem wartości pieniężnych oraz pojazdów samochodowych i ich części,
  - nakłady inwestycyjne** – koszty elementów wykończenia wnętrz (wraz z robocizną) poniesione na dostosowanie budynku/lokalu do rodzaju prowadzonej działalności,
  - sprzęt elektroniczny** – urządzenie, które zawiera elektroniczne podzespoły (układy scalone, tranzystory i inne elementy półprzewodnikowe nie ulegające zużyciu mechanicznemu), przeznaczone do przetwarzania i wizualizacji danych, kontroli, i sterowania procesami, wykonywania pomiarów, sygnalizacji stanów urządzenia (np. komputery pc, laptopy/notebooki, biurowy sprzęt elektroniczny, sprzęt telekomunikacyjny w tym telefony komórkowe, sprzęt elektromedyczny, urządzenia poligraficzne, kasy fiskalne, sprzęt geodezyjny, cyfrowe aparaty fotograficzne),
  - środki obrotowe** – rzeczowe aktywa obrotowe takie jak:
    - surowce lub półprodukty wykorzystywane w działalności produkcyjnej,

- b) wytworzone lub przetworzone produkty gotowe zdane do sprzedaży lub w toku produkcji,
c) surowce, półprodukty oraz towary nabyte w celu odprzedaży w stanie nieprzetworzonym,
d) opakowania,
e) materiały nabyte w celu zużycia na własne potrzeby, nie będące maszynami, urządzeniami lub wyposażeniem,
- 9) **wartości pieniężne:**
a) gotówka – krajowe i zagraniczne znaki pieniężne (banknoty i monety),
b) bony towarowe, znaczki skarbowe, znaczki pocztowe, bilety, losy loteryjne,
c) wyroby jubilerskie.
9. **Deszcz nawalny** – opady deszczu o współczynniku wydajności co najmniej 4 (co oznacza, że w ciągu 1 minuty napadało 4 litry wody na m² powierzchni).
10. **Dewastacja** – bezprawne, rozmyślne działanie ukierunkowane wyłącznie na zniszczenie lub uszkodzenie mienia.
11. **Dym i sadza** – zawiesina cząsteczek będąca bezpośrednim skutkiem:
1) spalania, która nagle wydobywa się z urządzeń eksploatowanych zgodnie z przeznaczeniem i przepisami technicznymi w miejscu ubezpieczenia przy sprawnym działaniu urządzeń/systemów wentylacyjnych,
2) pożaru, niezależnie od miejsca powstania.
12. **Grad** – opad atmosferyczny składający się z bryłek lodu.
13. **Huk ponaddzwiękowy** – uderzeniowa fala dźwiękowa wywołana przez statek powietrzny podczas przekraczania prędkości dźwięku.
14. **Lawina** – gwałtowne zsuwanie się lub staczanie po naturalnych zboczach mas śniegu, lodu.
15. **Napór śniegu** – bezpośrednie działanie ciężaru nagromadzonego śniegu lub lodu na elementy konstrukcji dachów bądź elementy nośne budynków lub budowli.
16. **Osuwanie się ziemi** – ruchy ziemi na stokach niespoprowadzone działalnością człowieka.
17. **Powódź** – nieprzewidziane, nieregularne zalanie terenów w następstwie podniesienia się poziomu wody w korytach wód płynących i stojących lub podniesienia się poziomu morskich wód przybrzeżnych wskutek:
1) nadmiernych opadów atmosferycznych,
2) spływu wód po zboczach lub stokach w terenach górzystych, falistych,
3) topnienia kry lodowej,
4) tworzenia się zatorów lodowych,
5) sztormu.
18. **Pożar** – przedostanie się ognia poza palenisko lub jego powstanie poza paleniskiem i samorzutne rozprzestrzenienie się.
19. **Przebiecie** – wzrost napięcia w elektrycznych liniach przesyłowych powyżej maksymalnej wartości znamionowej urządzenia elektrycznego lub instalacji elektrycznej, który powstał na skutek wyładowania atmosferycznego.
20. **Silny wiatr** – działanie wiatru o prędkości nie mniejszej niż 15 m/s, wyrządzającego masowe szkody. Ochroną objęte jest również uderzenie w ubezpieczone części budynków, drzew lub innych przedmiotów powalonych lub unoszonych przez silny wiatr.
21. **Terroryzm** – użycie przemocy skierowanej przeciw państwu lub społeczeństwu z zamiarem jego zastraszenia dla osiągnięcia celów politycznych lub społecznych.
22. **Trzęsienie ziemi** – gwałtowne, niezwiązane z działalnością człowieka, zaburzenie systemu równowagi we wnętrzu ziemi, któremu towarzyszą wstrząsy i drgania ziemi.
23. **Uderzenie pioruna** – wyładowanie elektryczne z atmosfery działające bezpośrednio na przedmiot ubezpieczenia.
24. **Uderzenie pojazdu** – uderzenie pojazdu mechanicznego, którego posiadaczem nie jest **Ubezpieczający**, a także jego części lub przewożonego nim ładunku w ubezpieczone mienie.
25. **Upadek drzew i innych przedmiotów** – przewrócenie się w całości lub upadek na przedmiot ubezpieczenia oderwanych części drzew lub nie będących w posiadaniu **Ubezpieczającego** masztów, słupów energetycznych, kominów wolnostojących, dźwigów budowlanych, latarni ulicznych.
26. **Upadek statku powietrznego** – katastrofa lub przymusowe lądowanie samolotu silnikowego, bezsilnikowego lub innego obiektu latającego, a także upadek ich części, przewożonego ładunku lub paliwa.
27. **Wybuch** – gwałtowna zmiana stanu równowagi układu z jednoczesnym wyzwoleniem się gazów, pływ, pary lub cieczy wywołana dążnością do rozprzestrzeniania się. W odniesieniu do naczyn ciśnieniowych i innych tego rodzaju zbiorników – obowiązuje warunek – aby ściany tych naczyń i zbiorników uległy rozdzieleniu w takich rozmiarach, iż wskutek ujęcia gazów, pływ, pary lub cieczy nastąpiło nagłe wyrównanie ciśnień. Do wybuchu zalicza się również implozję, polegającą na uszkodzeniu zbiornika lub aparatu próżniowego ciśnieniem zewnętrznym, a także eksplozję materiałów wybuchowych (np. podłożenie bomby, wybuch niewypału, materiałów pirotechnicznych).
28. **Wypadek środka transportu** – zdarzenie polegające na nagłym działaniu siły mechanicznej w momencie zetknięcia się pojazdu z osobami, przedmiotami, zwierzętami, a także przewrócenie się, wyrzucenie się, wykołowanie się, spadnięcie, zatonięcie środka transportu.
29. **Zalanie** – niezamierzone i niekontrolowane wydostanie się wody, innych cieczy lub pary wskutek:
1) awarii instalacji lub urządzeń wodno-kanalizacyjnych (w tym urządzeń typu parki, wysypiska i innych podłączonych do instalacji wodnej oraz łózka wodnego, akwarium wraz z osprzętem),
2) awarii układu grzewczego, klimatyzacji, pomp wodnych,
3) cofnięcia się ścieków z sieci kanalizacyjnej,
4) awarii instalacji tryskaczowej lub gaśniczej,
5) nieumyślnego pozostawienia otwartych kurków w urządzeniach wodno-kanalizacyjnych na skutek przerwy w dopływie wody,
6) nieumyślnego działania osób trzecich,
7) działania szybko topniejących mas śniegu w związku z gwałtowną zmianą temperatury.
30. **Zamieszanie i rozruchy** – gwałtowne demonstracje grupy osób zakłócające porządek publiczny.
31. **Zapadanie się ziemi** – obniżenie terenu z powodu zaważenia się podziemnych pustych przestrzeni (wypełnionych substancją gazową) w gruncie, powstałych w sposób naturalny, a nie w wyniku jakiegokolwiek działania człowieka.
32. **Kradzież z włamaniem** – działanie polegające na bezprawnym zabiorze przedmiotu ubezpieczenia w celu jego przywłaszczenia po usunięciu istniejących zabezpieczeń przy użyciu siły fizycznej, narzędzi, pozostawiających ślady włamania, lub po otworzeniu zabezpieczeń oryginalnym kluczem, który sprawca zdobył przez kradzież z włamaniem do innego pomieszczenia zabezpieczonego zgodnie z §37 niniejszych OWU lub w wyniku rabunku, o ile otwarcie to nastąpiło niezwłocznie po zdobyciu kluczy w sposób opisany powyżej.
33. **Rabunek** – dokonany lub usiłowany zabór mienia przy użyciu przemocy fizycznej lub groźby jej natychmiastowego użycia wobec **Ubezpieczającego**, jego pracowników lub osób, którym **Ubezpieczający** powierzył pieczęć nad mieniem, albo przez doprowadzenie tych osób do stanu nieprzytomności lub bezbronności.
34. **Działalność biurowa** – ogół czynności wykonywanych przez **Ubezpieczającego** w związku z prowadzeniem biura, posiadaniem i użytkowaniem mienia biurowego oraz nieruchomości, w której biuro jest zlokalizowane.
35. **Koszty obrony sądowej** – wszelkie niezbędne koszty postępowania (w tym arbitrażowego lub mediacyjnego) związanego z ustaleniem odpowiedzialności **Ubezpieczającego** lub wysokości szkody, które nie powstaną bezpośrednio w WARGIE, a w szczególności wynagrodzenie adwokatów i radców prawnych, należności biegłych i świadków, koszty sądowe.
36. **Produkt** – rzecz ruchoma, nawet stanowiąca część składową innej rzeczy ruchomej lub nieruchomości, wyprodukowana przez **Ubezpieczonego** lub wprowadzona przez niego do obrotu, za którą **Ubezpieczony** ponosi odpowiedzialność w związku z jej wytworzeniem, sprzedażą lub innego rodzaju rozporządzeniem. Za produkt uważa się energię i zwierzęta. Za produkt nie uważa się nieruchomości, choćby były wprowadzone do obrotu rynkowego.
37. **Wprowadzenie rzeczy do obrotu** – chwila, w której posiadanie rzeczy trwałe lub na określony czas zostało przeniesione na osobę trzecią.
38. **Odpowiedzialność za wykonaną usługę** – odpowiedzialność za szkody osobowe lub szkody rzeczowe powstałe po przekazaniu w ręce odbiorcy przedmiotu prac lub usług.
39. **Szkoda osobowa** – śmierć, uszkodzenie ciała lub rozstrój zdrowia wraz z wszelkimi uszczerbkami poniesionymi przez kogokolwiek w ich następstwie.
40. **Szkoda rzeczowa** – uszkodzenie lub zniszczenie rzeczy wraz z wszelkimi uszczerbkami poniesionymi w ich następstwie przez tego samego poszkodowanego. Nie stanowi szkody rzeczowej uszczerbek wynikający:
1) z utraty rzeczy, w tym utraty możliwości korzystania z rzeczy, chyba, że utrata jest następstwem zniszczenia lub uszkodzenia rzeczy;
2) z wadliwości wyrobu końcowego powstającego dopiero przez połączenie lub zmieszanie produktów z innymi wyrobami bądź przez dalsze przetworzenie lub dalszą obróbkę produktu;
3) z konieczności usunięcia, demontażu lub odstąpienia wadliwego produktu lub montażu, umocowania lub położenia jakiegokolwiek innego produktu pozabawionego wad;
4) z wadliwości wyrobów, które zostały wyprodukowane, poddane obróbce lub przetworzeniu za pomocą wyprodukowanych, dostarczonych, montowanych lub konserwowanych przez **Ubezpieczającego** maszyn, urządzeń lub ich części;
5) z poniesienia kosztów poszukiwania wady produktu, pracy lub usługi;
6) z konieczności wycofania produktu z rynku w tym poniesienia kosztów ostrzeżenia o niebezpieczeństwie i zniszczenia produktu, a także z konieczności usunięcia wady produktu w szczególności poprzez jego naprawę.
41. **Wypadek** – powstanie objętej ubezpieczeniem szkody. W razie wątpliwości uważa się, że szkoda osobowa powstała w chwili, gdy poszkodowany po raz pierwszy skontaktował się z lekarzem w związku z objawami, które były przyczyną roszczenia wobec **Ubezpieczającego**, także wtedy, gdy związek przyczynowy został stwierdzony później.
42. **Nieszczęśliwy wypadek** – nagłe zdarzenie wywołane przyczyną zewnętrzną, w następstwie którego **Ubezpieczony** niezależnie od swej woli doznał uszkodzenia ciała, rozstroju zdrowia lub zmarł. Za nieszczęśliwy wypadek uważa się również zawał serca i udar mózgu.
43. **Ograniczony czas ochrony ubezpieczeniowej** – odpowiedzialność **WARTY** za zdarzenia, które mogą mieć miejsce podczas określonej w umowie ubezpieczenia pracy zawodowej oraz w drodze do/z pracy.
44. **Stały uszczerbek na zdrowiu** – zaburzenia czynności uszkodzonego organu, narządu lub układu powodujące ich trwałą dysfunkcję.
45. **Awaria sprzętu biurowego** – uszkodzenie uniemożliwiające prawidłowe korzystanie ze sprzętu, które nie jest spowodowane bezpośrednim działaniem człowieka oraz nie jest skutkiem:
1) niewłaściwego lub niezgodnego z instrukcją użytkowania (w tym stosowania napięć wyższych niż przewidziano dla danego modelu), przechowywania lub konserwacji sprzętu,
2) stosowania sprzętu niezgodnie z przepisami bezpieczeństwa,
3) niewłaściwej lub niezgodnej z instrukcją instalacji, napraw, przeróbek, dostrojów lub zmian konstrukcyjnych dokonywanych przez **Ubezpieczonego**.
46. **Dostawa leków** – zorganizowanie i pokrycie kosztów dostarczenia leków do miejsca zamieszkania **Ubezpieczonego** w sytuacji, gdy w następstwie wypadku zgodnie z dokumentem zwolnienia lekarskiego wymaga on leżenia.
47. **Dozór mienia** – zorganizowanie oraz pokrycie kosztów wynajęcia strażnika zatrudnionego w wyspecjalizowanej firmie ochroniarskiej.
48. **Przechowywanie mienia** – pokrycie kosztów przechowywania ocalałego mienia w miejscu wskazanym przez **Ubezpieczonego**.
49. **Sprzęt biurowy** – kserokopiarka, drukarka, skaner, fax, niszczarka dokumentów, komputer stacjonarny wraz z monitorem, laptop, kuchnia gazowa i elektryczna, chłodziarko-zamrażarka, zamrażarka, zmywarka, które zostały zakupione przez **Ubezpieczonego** jako sprzęt fabrycznie nowy i które są wykorzystywane w miejscu ubezpieczenia na potrzeby prowadzenia działalności gospodarczej.
50. **Specjalista** – ślusarz, hydraulik, elektryk, dekarz, murarz, stolarz, szklarz, technik urządzeń grzewczych, serwisant sprzętu biurowego (w tym informatyk).
51. **Transport medyczny** – zorganizowanie i pokrycie kosztów transportu **Ubezpieczonego** z miejsca pobytu do odpowiedniej placówki medycznej wskazanej przez lekarza CENTRUM ALARMO-WEGO **WARTY** i zalecanym przez niego środkiem transportu, lub z placówki medycznej do innej placówki medycznej, w sytuacji gdy placówka, w której przebywa **Ubezpieczony** nie odpowiada wymogom leczenia odpowiednim dla jego stanu zdrowia oraz gdy jest on skierowany na badania specjalistyczne lub zabieg chirurgiczny w innej placówce medycznej, a także z placówki medycznej do miejsca zamieszkania, jeżeli pobyt w szpitalu trwał dłużej niż 5 dni.
52. **Transport mienia** – zorganizowanie i pokrycie kosztów transportu ocalałego mienia do wskazanego przez **Ubezpieczonego** miejsca składowania lub ze wskazanego przez **Ubezpieczonego** miejsca składowania do miejsca ubezpieczenia lub innego miejsca wznowienia działalności gospodarczej, pod warunkiem, że ocalałe mienie można załadować do samochodu ciężarowego o ładowności do 3,5 tony.
53. **Wizyta lekarza** – zorganizowanie i pokrycie kosztów dojazdu oraz honorarium lekarza za wizytę w miejscu pobytu **Ubezpieczonego** lub zorganizowanie i pokrycie kosztów wizyty w najbliższej placówce medycznej.
54. **Wizyta pielęgniarki** – zorganizowanie i pokrycie kosztów dojazdu oraz honorarium pielęgniarki wyłącznie w miejscu pobytu **Ubezpieczonego**.
55. **Franszyza redukcyjna** – określona w polisie kwotowo lub procentowo wartość pomniejszająca wysokość odszkodowania dla każdego poszkodowanego, wyliczonego zgodnie z postanowieniami OWU.
56. **Stały dozór** – bezpośredni nadzór nad obiektem/lokałem, pełniony w miejscu ubezpieczenia przez koncesjonowaną agencję ochrony mienia, z którą **Ubezpieczający** podpisał umowę o dozór mienia lub przez **pracowników Ubezpieczającego**; sprawujący dozór winni posiadać określony zakres obowiązków z wyszczególnieniem zadań dotyczących postępowania w przypadku próby zaburzenia mienia, a także wykonywać swoje czynności w sposób zapewniający należyłą ochronę mienia, a w szczególności dokonywać okresowego patrolowania obszaru chronionego (nie rzadziej niż co dwie godziny) oraz kontroli zabezpieczeń; sposób sprawowania dozoru winien być rejestrowany w dokumentacji służb dozoru i okresowo kontrolowany przez **Ubezpieczającego**.
57. **Ubezpieczona działalność** – rodzaj działalności gospodarczej lub zawodowej wykonywanej przez **Ubezpieczającego**, której prowadzenie chce on objąć ochroną ubezpieczeniową, zadeklarowany we wniosku przy zawieraniu umowy ubezpieczenia i wskazany w polisie.
58. **Zdarzenie losowe** – niezależne od woli **Ubezpieczającego** zdarzenie przyszłe i niepewne o charakterze nagłym, powodujące szkodę w ubezpieczonym mieniu.

UBEZPIECZENIE MIENIA

Miejsce ubezpieczenia

§ 3

1. **Mienie** jest objęte ochroną ubezpieczeniową na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w miejscu ubezpieczenia określonym w polisie oraz:
1) w lokalizacji, do której zostało przeniesione z miejsca ubezpieczenia,
2) w trakcie przenoszenia (przewożenia),
w związku z bezpośrednim narażeniem na powstanie szkody objętej ochroną ubezpieczeniową zgodnie z OWU w miejscu ubezpieczenia wskazanym w polisie.

Przedmiot ubezpieczenia

§ 4

1. **WARTA** obejmuje ochroną ubezpieczeniową **mienie** pod warunkiem, że jest wykorzystywane w związku z prowadzoną i **ubezpieczoną działalnością**, jest ewidencjonowane zgodnie z obowiązującymi przepisami, stanowi własność **Ubezpieczającego** lub znajduje się w jego posiadaniu na podstawie innego tytułu prawnego.

UBEZPIECZENIE OD OGNI A INNYCH ZDARZEŃ LOSOWYCH

Zakres ubezpieczenia

§ 5

1. Ochroną ubezpieczeniową objęte są szkody powstałe w bezpośrednim następstwie **zdarzeń losowych** takich jak:

- 1) pożar,
- 2) dym i sadza,
- 3) wybuch,
- 4) uderzenie pioruna,
- 5) silny wiatr,
- 6) powódź,
- 7) deszcz nawalny,
- 8) zalanie,
- 9) napór śniegu lub lodu, grad, lawina,
- 10) trzęsienie, zapadanie lub osuwanie się ziemi,
- 11) upadek statku powietrznego,
- 12) uderzenie pojazdu,
- 13) huk ponaddzwiękowy,
- 14) upadek drzew lub innych przedmiotów,
- 15) przepięcie.

2. W granicach sumy ubezpieczenia WARTA obejmuje również udokumentowane koszty powstałe wskutek zastosowania wszelkich dostępnych środków w celu zmniejszenia szkody objętej zakresem ubezpieczenia oraz zabezpieczenia bezpośrednio zagrożonego ubezpieczonego mienia przed taką szkodą, jeżeli środki te były celowe, chociażby okazały się bezskuteczne.
3. Ubezpieczenie **mienia** objęte jest także ochroną od szkód powstałych bezpośrednio wskutek:
  - 1) akcji gaśniczej, ratowniczej, wyburzenia lub odgruzowania, prowadzonych w związku z wystąpieniem **zdarzeń losowych** objętych zakresem ubezpieczenia,
  - 2) zanieczyszczenia lub skażenia spowodowanego wystąpieniem **zdarzeń losowych** objętych zakresem ubezpieczenia.

Wyłączenia § 6

1. WARTA nie ponosi odpowiedzialności za szkody bezpośrednio lub pośrednio powstałe wskutek:
  - 1) **zalania, deszczu nawalnego:**
    - a) jeżeli **zalanie** nastąpiło z powodu złego stanu technicznego dachu lub innych elementów **budynku**, którego konserwacja należała do obowiązków **Ubezpieczającego**, bądź z powodu nie zabezpieczenia otworów (okien, świetlików itp.),
    - b) w **środkach obrotowych** lub **mieniu osób trzecich**, znajdującym się poniżej poziomu gruntu i niżej niż 10 cm nad podłogą, chyba że **zalanie** tego mienia nastąpiło bezpośrednio z góry,
  - 2) systematycznego zawilgacania, z powodu nieszczelności urządzeń wodno-kanalizacyjnych lub innych urządzeń technologicznych rozprzodających wodę, inne ciecze lub parę, a także powstałe wskutek działania wód gruntowych, przemarzania ścian oraz zagrzybienia,
  - 3) **wybuchu** wywołanego w celach produkcyjnych, eksploatacyjnych lub rozbiórkowych lub powstałego w silnikach spalinowych, gdy wybuch związany jest z ich naturalną funkcją lub gdy spowodowany został normalnym ciśnieniem zawartych w nich gazów,
  - 4) **uderzenia pioruna** lub **przepięcia** – w bezpiecznikach, wkładkach topikowych, stycznikach, odgromnikach, czujnikach, żarówkach, lampach i grzejnych urządzeniach elektrycznych,
  - 5) **zalania** wskutek testów stałych urządzeń gaśniczych lub systemu wykrywania lub sygnalizacji pożaru,
  - 6) stopniowego pogarszania się stanu ubezpieczonego mienia w związku z normalnym użytkowaniem, ciągłą eksploatacją, starzeniem się, korozją, kawitacją, naturą przedmiotu ubezpieczenia, stopniowo postępującym pogarszaniem właściwości, odeształcaniem lub deformacją, a także polegające na utracie wagi, skurczeniu, wyparowaniu, zmianach w kolorze, fakturze, wykończeniu lub zapachu,
  - 7) produkcji, przetwarzania, wykonywania na nim usług, w szczególności poddania w procesie technologicznym ubezpieczonego mienia działaniu ognia albo ciepła,
  - 8) erozji morskiej lub rzecznej,
  - 9) niewyjaśnionego zaginięcia lub braków stwierdzonych podczas sprawdzania stanu ilościowego majątku,
  - 10) zamieszek, rozruchów, terroryzmu,
  - 11) **powodzi** – występującej w okresie 30 dni od daty zawarcia umowy ubezpieczenia, jednakże wyłączenie nie ma zastosowania, do wzonwionych umów ubezpieczenia, w których zachowana jest ciągłość ubezpieczenia w WARCIE od ryzyka powodzi,
  - 12) **powodzi** przewidywalnej, za którą uważa się sytuację, gdy powódź w danym miejscu ubezpieczenia wystąpiła co najmniej 2 razy w okresie od 1 stycznia 2008 roku do dnia poprzedzającego dzień zawarcia umowy ubezpieczenia.

UBEZPIECZENIE OD KRADZIEŻY Z WŁAMANIEM I RABUNKU

Zakres ubezpieczenia § 7

1. Ochroną ubezpieczeniową objęte są szkody powstałe w bezpośrednim następstwie **zdarzeń losowych** takich jak:
  - 1) **kradzież z włamaniem**,
  - 2) **rabunek**,
  - 3) **rabunek wartości pieniężnych** w transporcie.
2. W granicach sumy ubezpieczenia WARTA odpowiada również za koszty naprawy lub wymiany zniszczonych wskutek dokonania lub usiłowania **kradzieży z włamaniem**:
  - 1) części konstrukcyjnych **budynku, budowli** lub **lokalu**, w szczególności takich jak: dach, stropy, ściany, podłogi, okna, drzwi, itp.
  - 2) zabezpieczeń przeciwkradzieżowych **budynków, budowli**.

Wyłączenia § 8

1. WARTA nie ponosi odpowiedzialności za szkody bezpośrednio lub pośrednio powstałe wskutek **kradzieży z włamaniem**:
  - 1) bez wejścia sprawcy do pomieszczenia,
  - 2) mienia z gablot znajdujących się poza lokalem, w którym znajduje się ubezpieczane **mienie**.
2. Dodatkowo WARTA nie odpowiada za szkody w **wartościach pieniężnych** powstałe podczas transportu wykonywanego środkami komunikacji publicznej/masowej.

ZAKRES DODATKOWY

Zniszczenie środków obrotowych wskutek niezachowania odpowiedniej temperatury § 9

1. Na wniosek **Ubezpieczającego** i za opłatą dodatkowej składki, WARTA obejmuje ochroną ubezpieczeniową szkody w ubezpieczonych od ognia i innych **zdarzeń losowych** **środkach obrotowych**, które zgodnie w wymogami producenta lub dostawcy winny być przechowywane w urządzeniach chłodniczych w kontrolowanej temperaturze, powstałe wskutek podwyższenia się temperatury przechowywania, będącego następstwem:
  - 1) uszkodzenia urządzenia chłodniczego w wyniku wystąpienia szkody spowodowanej **zdarzeniem losowym** objętym ochroną ubezpieczeniową,
  - 2) awarii urządzenia chłodniczego,
  - 3) przerwy w dostawie prądu trwającej nieprzerwanie co najmniej 2 godziny i potwierdzonej przez dostawcę energii.
2. W uzupełnieniu wyłączeń przewidzianych innymi postanowieniami OWU ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje szkód powstałych wskutek:
  - 1) niewłaściwego przechowywania **środków obrotowych**,
  - 2) uszkodzenia opakowań,
  - 3) planowanych przerw w dostawie energii elektrycznej,
  - 4) przerw w dostawie energii elektrycznej wynikającej z niewywiązania się z płatności wobec dostawcy(ów).

Szyby i inne przedmioty od stłuczenia

§ 10

1. Na wniosek **Ubezpieczającego** i za opłatą dodatkowej składki, WARTA obejmuje ochroną ubezpieczeniową szkody powstałe wskutek stłuczenia (rozbitcia) lub pęknięcia szyb i innych przedmiotów.
2. WARTA obejmuje ochroną ubezpieczeniową nieuszkodzone i zamontowane na stałe:
  - 1) szyby okienne i drzwiowe,
  - 2) oszklenie ścian i dachów, szklane lub kamienne okładziny ścienne,
  - 3) szklane lub kamienne elementy stanowiące część mebli, gablot, kontuarów,
  - 4) szklane, kamienne lub wykonane z tworzyw sztucznych elementy lad, witryn lub szaf chłodniczych lub grzewczych,
  - 5) przegrody ścienne, osłony boksów, kabin, kontuarów,
  - 6) lustra zamontowane na stałe,
  - 7) szyldy, tablice świetlne, rurki neonowe, tablice reklamowe,
  - 8) witraże.
3. W granicach sumy ubezpieczenia WARTA obejmuje ochroną ubezpieczeniową również koszty:
  - 1) ustawienia i rozebrania rusztowań niezbędnych do naprawy ubezpieczonych przedmiotów,
  - 2) wykonania znaków reklamowych i informacyjnych – w granicach limitu 20% sumy ubezpieczenia.
4. W uzupełnieniu wyłączeń przewidzianych innymi postanowieniami OWU ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje szkód:
  - 1) w szbach zainstalowanych w środkach transportu,
  - 2) w **środkach obrotowych** i **mieniu osób trzecich**,
  - 3) w szkle artystycznym,
  - 4) w szbach w szklarniach, cieplarniach, oranżeriach i inspektach,
  - 5) w płytach nagrobkowych,
  - 6) powstałych wskutek zadrapania, porysowania, poplamienia, zmiany barwy, złego montażu i demontażu, niewłaściwej technologii wykonawstwa,
  - 7) polegających na odprysnięciu kawałków powierzchni – niniejsze ograniczenie odpowiedzialności nie dotyczy odprysnięcia kawałków powierzchni szyb o podwyższonej klasie odporności na włamanie P3 lub wyższej (klasa odporności na włamanie oszklenia wg. PN-EN 356) o ile wskutek odprysnięcia szyba taka straciła swoje właściwości,
  - 8) powstałych w czasie prac budowlanych, montażowych lub remontowych, a także wymiany, wymontowywania ubezpieczonego przedmiotu, prac konserwacyjnych lub naprawczych.
5. Odszkodowanie może przyjąć formę opłaconej przez WARTĘ usługi szklarza, dokonującego naprawy w miejscu ubezpieczenia. O wyborze tej formy odszkodowania decyduje **Ubezpieczający** zgłaszając szkodę.

Dewastacja

§ 11

1. Na wniosek **Ubezpieczającego** i za opłatą dodatkowej składki, WARTA obejmuje ochroną ubezpieczeniową szkody w ubezpieczonym mieniu powstałe wskutek **dewastacji**.
2. W uzupełnieniu wyłączeń przewidzianych innymi postanowieniami OWU ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje szkód powstałych wskutek:
  - 1) kradzieży lub usiłowania kradzieży zamontowanych na zewnątrz elementów **budynku** lub **budowli**, a także maszyn i urządzeń,
  - 2) stłuczenia, pęknięcia lub porysowania szyb i innych przedmiotów szklanych,
  - 3) graffiti.

Sprzęt elektroniczny

§ 12

1. Na wniosek **Ubezpieczającego** i za opłatą dodatkowej składki, WARTA rozszerza ochroną ubezpieczeniową **sprzętu elektronicznego** o szkody powstałe wskutek następujących zdarzeń losowych:
  - 1) upadku, błędów w obsłudze, niewłaściwego użytkowania,
  - 2) błędów projektowych, konstrukcyjnych, nieprawidłowego montażu, użycia wadliwych materiałów,
  - 3) zaniku zasilania,
  - 4) zwarcia, przetężenia, braku jednej z faz, niewłaściwych parametrów prądu i innych przyczyn elektrycznych.
2. Ochrona ubezpieczeniowa może zostać udzielona jedynie w odniesieniu do **sprzętu elektronicznego**, dla którego spełnione są następujące warunki:
  - 1) od czasu jego produkcji nie upłynęło więcej niż 5 lat,
  - 2) został zainstalowany na stanowisku pracy,
  - 3) wymagane przepisami prawa lub wytycznymi producenta testy rozruchowe (próbne) zostały przeprowadzone i zakończone z wynikiem pozytywnym,
  - 4) jest eksploatowany zgodnie z przeznaczeniem.
3. Ochrona ubezpieczeniowa obejmuje **sprzęt elektroniczny** podczas pracy, w stanie spoczynku, a także w czasie konserwacji, remontu okresowego lub w okresie testów z nimi związanych o ile czynności te odbywają się w miejscu ubezpieczenia. Jeżeli konserwacja czy remont okresowy powoduje konieczność demontażu, ochrona ubezpieczeniowa jest kontynuowana i trwa nieprzerwanie w trakcie wymienionych wyżej czynności, z uwzględnieniem przemieszczania na terenie zakładu oraz podczas następującego niezwłocznie po nich ponownego montażu.
4. Ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje szkód:
  - 1) w wymiennych narzędziach i materiałach eksploatacyjnych, częściach, które z uwagi na przeznaczenie i charakter pracy podlegają przyspieszonemu zużyciu lub regularnej wymianie w trakcie czynności konserwacyjnych zgodnie z dokumentacją techniczno-ruchową lub zaleceniami producenta (w szczególności materiały eksploatacyjne, odczynniki, tonery, chłodzima, nośniki obrazu i dźwięku, głowice lub taśmy do drukarek, bezpieczniki, źródła światła, baterie, filtry, lampy elektronowe, rentgenowskie, laserowe, wymienne nośniki danych), chyba że szkody są skutkiem zdarzenia objętego zakresem ubezpieczenia,
  - 2) za które, na mocy przepisów prawa lub dokonanej czynności prawnej, odpowiedzialna jest zidentyfikowana **osoba trzecia**: dostawca, producent, sprzedawca lub wykonawca usługi (w szczególności serwisant, przewoźnik, spedytor lub podwykonawca),
  - 3) wyłącznie o charakterze estetycznym, takich jak zadrapania, chyba że uszkodzenia są skutkiem zdarzenia objętego zakresem ubezpieczenia,
  - 4) powstałych wskutek stopniowego pogarszania się stanu ubezpieczonego mienia w związku z normalnym użytkowaniem, ciągłą eksploatacją, starzeniem się, korozją, kawitacją, naturą przedmiotu ubezpieczenia, stopniowo postępującym pogarszaniem właściwości, odeształcaniem lub deformacją,
  - 5) doświadczeń lub eksperymentów przeprowadzonych w nadzwyczajnych dla danego **sprzętu elektronicznego** warunkach,
  - 6) wad lub uszkodzeń istniejących w chwili zawarcia umowy ubezpieczenia, o których **Ubezpieczający** wiedział lub przy zachowaniu należytej staranności mógł się dowiedzieć,
  - 7) działania wszelkiego rodzaju wirusów komputerowych lub ataków hakerskich,
  - 8) WARTA dodatkowo nie ponosi odpowiedzialności za szkody powstałe w **sprzęcie elektronicznym** w trakcie przewożenia i użytkowania poza ubezpieczoną lokalizacją.

Ubezpieczenie mienia poza lokalizacją

§ 13

1. Na wniosek **Ubezpieczającego** i za opłatą dodatkowej składki, WARTA rozszerza zakres terytorialny ochrony ubezpieczeniowej:
  - 1) maszyn i urządzeń (w tym **sprzętu elektronicznego**),
  - 2) **środków obrotowych**
 Ochrona Rzeczypospolitej Polskiej.
2. Ochrona dotyczy mienia, które:
  - 1) ze względu na swoje przeznaczenie jest wykorzystywane do świadczenia usług przez **Ubezpieczającego**,
  - 2) przewożone jest jako ładunek w transporcie drogowym na terytorium RP, z wyłączeniem przewozów na odcinku krajowym, dokonywanych w ramach transportu międzynarodowego.

3. WARTA obejmuje ochroną ubezpieczeniową szkody, w takim samym zakresie jak w miejscu ubezpieczenia wskazanym w **polisie** oraz dodatkowo w przypadku równoczesnego zawarcia umowy ubezpieczenia w zakresie:

Zakres ubezpieczenia mienia:		Dodatkowy zakres ochrony poza miejscem ubezpieczenia od szkód powstałych wskutek:
1)	ogień i inne zdarzenia losowe	wypadku lub kolizji pojazdu, którym podróżował Ubezpieczający lub jego pracownik
2)	kradzież z włamaniem, rabunek	a) zaboru mienia przez osoby trzecie będącego następstwem wypadku pojazdu, b) kradzieży z włamaniem z pojazdu po pokonaniu wszystkich zabezpieczeń pojazdu, c) kradzieży wraz z pojazdem po pokonaniu wszystkich zabezpieczeń.
3)	klauzula ubezpieczenia sprzętu elektronicznego	zdarzeń wskazanych w § 12 z rozszerzeniem o ich powstanie poza miejscem ubezpieczenia.

4. Odpowiedzialność za zdarzenia określone w ust. 3 pkt 2) ppkt b)-c) ma miejsce wyłącznie wtedy, gdy:
- 1) pojazd był prawidłowo zamknięty,
  - 2) **mienie** w pojeździe przechowywane jest w sposób niewidoczny z zewnątrz,
  - 3) **mienie** zamknięte jest w części pojazdu wyposażonej w twardy dach lub bagażnika,
  - 4) pojazd posiada sprawne i atestowane zabezpieczenia antywłamaniowe (np. wywołujących alarm), które było włączone,
  - 5) zamknięty środek transportu z włączonymi ww. zabezpieczeniami został pozostawiony na czas postoju w miejscu strzeżonym tj. na terenie trwale ogrodzonym, zamkniętym, oświetlonym po zmroku i pod stałym dozorem lub w garażu zamkniętym na co najmniej dwa wielozapadkowe zamki/kłódki lub jeden zamek/kłódkę z atestem lub automatyczną bramą garażową.
5. W uzupełnieniu wyłączeń przewidzianych innymi postanowieniami OWU ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje:
- 1) szkód powstałych w wyniku niewłaściwego załadowania, umocowania i rozmieszczenia ładunku na lub w środku transportu lub kontenerze – jeśli czynności te były wykonywane przez **Ubezpieczającego** albo na ryzyko **Ubezpieczającego**,
  - 2) szkód w mieniu znajdującym się poza budynkiem/lokałem powstałych w następstwie zmian wilgotności atmosferycznej oraz opadów deszczu, śniegu i wahań temperatury, chyba że szkoda powstała na skutek wypadku lub kolizji środka transportu.

Ubezpieczenie utraty płynności finansowej § 14

1. WARTA obejmuje ochroną ubezpieczeniową utratę płynności finansowej, która nastąpiła u **Ubezpieczającego** w czasie przerwy działalności w miejscu ubezpieczenia wskazanym w umowie ubezpieczenia, w wyniku wystąpienia szkody spowodowanej ubezpieczonym **zdarzeniem losowym**.
2. WARTA obejmuje ochroną ubezpieczeniową koszty wskazane w pkt 1) wyłącznie pod warunkiem, że szkoda w ubezpieczonym mieniu, objęta jest zakresem ubezpieczenia mienia od ognia i innych **zdarzeń losowych**, za którą WARTA ponosi odpowiedzialność.
3. Przez użyte w treści klauzuli określenia należy rozumieć:
  - 1) Utrata płynności finansowej – związane z prowadzoną działalnością gospodarczą wydatki, które nie zależą od wielkości zakupów, produkcji lub sprzedaży, które mogłyby być pokryte przez **Ubezpieczającego** przy niezakończonym przebiegu działalności gospodarczej poniesione na:
    - a) opłaty dzierżawne, czynsze oraz opłaty za pobór energii elektrycznej, ciepłej, wody i gazu związane z ubezpieczonym **budynkiem lub lokalem**, w którym powstała szkoda,
    - b) podstawowe wynagrodzenie pracowników z tytułu umów o pracę,
    - c) odsetki rat kredytów i rat leasingowych.
  - 2) Okres odszkodowawczy – okres trwający od dnia wystąpienia szkody powodującej przerwanie działalności gospodarczej **Ubezpieczającego** do dnia przywrócenia mienia do stanu pierwotnego i zaistnienia technicznych możliwości prowadzenia działalności gospodarczej w zakresie sprzed szkody, nie dłuższej jednak niż 30 dni roboczych.
4. W uzupełnieniu wyłączeń przewidzianych innymi postanowieniami OWU ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje:
  - 1) Utraty płynności finansowej **Ubezpieczającego** w związku z:
    - a) brakiem wystarczających środków finansowych niezbędnych do odtworzenia mienia dotkniętego szkodą w jak najkrótszym czasie,
    - b) decyzjami **Ubezpieczającego** o zmianie rodzaju działalności lub miejsca jej prowadzenia oraz innowacjami i ulepszeniami wprowadzonymi w trakcie odbudowy zniszczonego mienia,
    - c) decyzjami właściwych organów administracji lokalnej lub państwowej, które uniemożliwiają lub opóźniają odtworzenie zniszczonego mienia lub dalsze prowadzenie działalności przez **Ubezpieczającego**,
    - d) opóźnieniem wznowienia działalności po szkodzie, w wyniku decyzji **Ubezpieczającego**,
  - 2) premii, dodatków specjalnych do wynagrodzeń, wynagrodzenia za pracę w nadgodzinach oraz kosztów wynagrodzeń z tytułu umów o dzieło i umów zlecenia.
5. WARTA wypłaca odszkodowanie przez czas trwania okresu odszkodowawczego w wysokości 1/30 limitu sumy ubezpieczenia za każdy dzień trwania okresu odszkodowawczego w oparciu o udokumentowane rachunkami, umowami, wydatki związane z utratą płynności finansowej, ponoszone przez **Ubezpieczającego**.

Suma ubezpieczenia/limit odpowiedzialności § 15

1. Suma ubezpieczenia/limit odpowiedzialności wskazana w **polisie** stanowi górną granicę odpowiedzialności WARTY.
2. Suma ubezpieczenia odpowiada wysokości przewidywanej maksymalnej szkody, która może powstać wskutek zajścia jednego lub wszystkich **zdarzeń losowych**, niezależnie od faktycznej, całkowitej wartości mienia.
3. Suma ubezpieczenia ulega każdorazowo zmniejszeniu o wartość wypłaconego przez WARTĘ odszkodowania.
4. Umowa ubezpieczenia wprowadza w ramach sumy ubezpieczenia dodatkowe limity odpowiedzialności. Wypłacone kwoty objęte limitem powodują jednocześnie zmniejszenie sumy ubezpieczenia.
5. Suma ubezpieczenia dla wartości pieniężnych ograniczona jest do kwoty stanowiącej równowartość 50% łącznej sumy ubezpieczenia określonej dla mienia od ognia i innych zdarzeń losowych, nie więcej jednak niż 5.000 zł na jedno i wszystkie zdarzenia w okresie ubezpieczenia.
6. Limit odpowiedzialności dla transportu wartości pieniężnych ograniczony jest do kwoty 2.000 zł na jedno i wszystkie zdarzenia w okresie ubezpieczenia.
7. Limit odpowiedzialności dla mienia pracowniczego ograniczony jest do kwoty 500 zł na pracownika na jedno i wszystkie zdarzenia w okresie ubezpieczenia.

UBEZPIECZENIE ODPOWIEDZIALNOŚCI CYWILNEJ

Przedmiotowy zakres ochrony ubezpieczeniowej § 16

1. WARTA obejmuje ochroną ubezpieczeniową odpowiedzialność cywilną **Ubezpieczającego** jeżeli w związku z posiadaniem mienia lub prowadzeniem ubezpieczonej działalności jest on zobowiązany do naprawienia szkody osobowej lub szkody rzeczowej poniesionej przez osobę trzecią.
2. Odpowiedzialność cywilna **Ubezpieczającego**, o której mowa w ust. 1) obejmuje zarówno odpowiedzialność z tytułu czynów niedozwolonych (tzw. odpowiedzialność cywilna deliktowa) jak

i odpowiedzialność z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania (tzw. odpowiedzialność cywilna kontraktowa).

3. W zakresie szkód osobowych i rzeczowych WARTA pokrywa faktyczne straty, jakie poniósł poszkodowany, jak również utracone korzyści.
4. Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej może zostać zawarte w dwóch wariantach:
  - 1) W wariancie I (węższym) zakres ubezpieczenia obejmuje **odpowiedzialność cywilną deliktową** związaną z prowadzeniem biura (**działalność biurowa**) i posiadaniem mienia.
  - 2) W wariancie II (szerszym) zakres ubezpieczenia obejmuje **odpowiedzialność cywilną deliktową i kontraktową** związaną z wykonywaniem działalności i posiadaniem mienia, włącznie z odpowiedzialnością za wykonaną usługę. Dodatkowo zakres wariantu II obejmuje pakiet następujących ryzyk:
    - a) szkody osobowe lub rzeczowe związane z wadliwością produktu wprowadzonego do obrotu przez **Ubezpiezonego**,
    - b) szkody rzeczowe w rzeczach ruchomych należących do osób trzecich, na których **Ubezpieczający** wykonuje czynności obróbki, naprawy, czyszczenia, transportu, kontroli lub inne czynności o podobnym charakterze, lub które zostały oddane **Ubezpieczającemu** w pieczę lub dozór,
    - c) szkody osobowe lub rzeczowe powstałe w związku z przeniesieniem chorób zakaźnych,
    - d) szkody osobowe lub rzeczowe spowodowane przez pojazdy nie podlegające rejestracji.
5. Bez konieczności zapłaty dodatkowej składki ochrona ubezpieczeniowa, w zakresie wynikającym z postanowień ust. 1 oraz par. 20 obejmuje również odpowiedzialność **Ubezpieczającego** za szkody osobowe lub szkody rzeczowe wyrządzone między innymi:
  - 1) w związku z cofnięciem się cieczy w systemach wodno-kanalizacyjnych,
  - 2) w związku z organizowaniem przez **Ubezpieczającego** imprezy okolicznościowej takiej jak szkolenie, konferencja, impreza dla pracowników **Ubezpieczającego** lub partnerów biznesowych, pod warunkiem, że **Ubezpieczający** nie prowadzi działalności zawodowej w zakresie organizacji tego rodzaju imprez,
  - 3) w następstwie rażącego niedbalstwa,
  - 4) w mieniu otaczającym w związku z wykonywaniem czynności załadunku lub rozładunku. Postanowienie ppkt. 2) i 4) niniejszego ustępu nie stosuje się jeżeli ubezpieczenie zostało zawarte w Wariancie I (węższym).
6. W odniesieniu do pakietu ryzyk wymienionych w ust. 4 pkt. 2) ppkt. a) – d) ustanawia się łączny sublimit w wysokości 50% wartości sumy gwarancyjnej.

Czasowy zakres ochrony ubezpieczeniowej § 17

1. Ochrona ubezpieczeniowa obejmuje wypadki ubezpieczeniowe, które zaszły w okresie ubezpieczenia.
2. Wszystkie szkody wynikające z tej samej przyczyny, w szczególności z tego samego błędu projektowego, produkcyjnego lub błędu w instrukcji dla użytkownika, lub wyniku z dostarczenia serii wyrobów posiadających tę samą wadę, niezależnie od chwili ich faktycznego wystąpienia, traktuje się jak jeden wypadek, a za chwilę jego wystąpienia przyjmuje się chwilę wystąpienia pierwszej szkody. Ochroną ubezpieczeniową objęte są wszystkie szkody z takiej serii, pod warunkiem, że pierwsza z nich wystąpiła w czasie trwania okresu ubezpieczenia.

Terytorialny zakres ochrony ubezpieczeniowej § 18

1. Ochrona ubezpieczeniowa obejmuje odpowiedzialność **Ubezpieczającego** za szkody, które powstały na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, z wyjątkiem:
  - 1) odpowiedzialności **Ubezpieczającego** za szkody osobowe lub szkody rzeczowe, wyrządzone w związku z odbywaniem podróży służbowych przez jego pracowników,
  - 2) **odpowiedzialności za produkt i wykonaną usługę**, o ile **produkt** został wprowadzony do obrotu przez **Ubezpieczającego** na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub usługa została wykonana przez **Ubezpieczającego** na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, a **Ubezpieczający** nie miał świadomości, iż **produkt** lub przedmiot usługi znajdzie się poza jej granicami.
2. Niezależnie od postanowień ust. 1) w każdym przypadku szkody powstałe na terytorium Stanów Zjednoczonych Ameryki lub Kanady nie są ubezpieczone.

Zobowiązanie warty § 19

1. W zakresie wynikającym z umowy ubezpieczenia zobowiązanie WARTY obejmuje:
  - 1) zbadania zasadności roszczenia osoby trzeciej zarzucającego wyrządzenie szkody objętej ubezpieczeniem i udzielenie **Ubezpieczającemu** niezbędnego wsparcia w związku z tym roszczeniem, także w odniesieniu do roszczenia, które okazało się niezasadne,
  - 2) pokrycie kosztów pomocy prawnej, o ile poniesione zostały za zgodą lub na polecenie WARTY
  - 3) wypłatę odszkodowania w zakresie odpowiedzialności **Ubezpieczającego** za szkody, na podstawie uznania dokonanego lub zaakceptowanego przez WARTĘ, ugody zawartej lub zaakceptowanej przez WARTĘ albo prawomocnego orzeczenia sądu,
  - 4) zwrot kosztów **Ubezpieczającego** poniesionych po zajściu wypadku ubezpieczeniowego, w celu zmniejszenia rozmiarów szkody, o ile podjęte środki były celowe, nawet jeżeli okazały się bezskuteczne.

Wyłączenia zakresowe § 20

1. Ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje roszczeń:
  - 1) wynikających z działania umyślnego **reprezentantów Ubezpieczającego** lub innych osób, za które ponosi on odpowiedzialność; świadomość oferowania wadliwego produktu lub świadczenia wadliwej usługi jest równoznaczna z winą umyślną,
  - 2) **osób bliskich Ubezpieczającego** lub roszczeń wysuwanych w ich imieniu; przez osobę bliską uważa się: małżonka, konkubinę, konkubenta, rodzeństwo, rodziców, ojczyma, macochę, dziadków, dzieci, wnuki, pasierbów, teściów, zięciów, synowe, przysposobionych, przysposabiających, opiekunów w charakterze rodziców, osoby przyjęte na wychowanie,
  - 3) wynikających z umownego rozszerzenia zakresu odpowiedzialności wynikającej z ustawy w tym z umownego przejścia odpowiedzialności osoby trzeciej, a także z tytułu kar umownych, kar administracyjnych, nawiązek, grzywnien lub odsetek,
  - 4) o wykonanie lub należyte wykonanie zobowiązania oraz roszczeń o wykonanie zastępcze,
  - 5) z tytułu szkód wyrządzonych zalaniem przez wody stojące lub płynące,
  - 6) z tytułu szkód w gotówce, papierach wartościowych, znakach akcyzy, a także metalach szlachetnych, kamieniach szlachetnych i półszlachetnych oraz wyrobach z nich wykonanych, dokumentach, projektach, planach, zbiorach archiwalnych lub kolekcjonerskich wszelkiego rodzaju, dziełach sztuki,
  - 7) z tytułu szkód rzeczowych powstałych w statkach powietrznych lub statkach wodnych, jak również jakichkolwiek szkód osobowych lub szkód rzeczowych wynikających bezpośrednio lub pośrednio z wypadku jakiegokolwiek statku powietrznego lub statku wodnego; z tytułu szkód związanych z działalnością stoczni oraz portów morskich i śródlądowych,
  - 8) z tytułu szkód spowodowanych przez produkty lecznicze, w tym krew lub produkty krwiopochodne, wyroby medyczne (przy czym wyłączenie to nie dotyczy aptek i punktów aptecznych), a także w związku z prowadzeniem badań klinicznych, jak również błędami w sztuce lekarskiej oraz świadczeniem jakichkolwiek usług lub czynności medycznych,
  - 9) z tytułu szkód spowodowanych działaniem materiałów wybuchowych lub fajerwerków,
  - 10) z tytułu szkód w rzeczach wytworzonych lub dostarczonych przez **Ubezpieczającego** (lub przez osoby za które ponosi odpowiedzialność) lub w przedmiocie pracy lub usługi wykonanej przez **Ubezpieczającego** (lub przez osoby za które ponosi odpowiedzialność); ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje również kosztów poszukiwania i usunięcia wymienionych szkód, jak również roszczeń związanych ze spadkiem obrotu i stratami stanowiącymi następstwo wymienionych szkód,
  - 11) z tytułu szkód spowodowanych nieusunięciem przez **Ubezpieczającego**, w ciągu określonego przez WARTĘ terminu, okoliczności która spowodowała uprzednio szkodę, a których usunięcia WARTA słusznie mogła się domagać i domagała się,

- 12) z tytułu szkód w rzeczach będących przedmiotem umowy przewozu lub spedycji oraz szkód wynikłych z niewykonania lub nienależytego wykonania umowy przewozu lub spedycji,
- 13) z tytułu szkód spowodowanych przez terroryzm,
- 14) z tytułu rękojmi za wady, niezgodności towaru konsumpcyjnego z umową lub gwarancji jakości,
- 15) z tytułu szkód wynikających bezpośrednio lub pośrednio z wadliwego wykonywania czynności mających za przedmiot zarządzanie drogami, jak również wynikających z wykonywania działalności usługowej polegającej na zimowym utrzymaniu dróg i chodników,
- 16) przez osoby trzecie, przy pomocy których Ubezpieczony wykonywał czynności w ramach prowadzonej przez siebie działalności i za które Ubezpieczający za mocy stosownych przepisów prawa ponosi odpowiedzialność cywilną (OC za podwykonawców),
- 17) z tytułu szkód powstałych w wyniku wprowadzenia do powietrza, wody lub gruntu substancji chemicznej (emisja),
- 18) z tytułu szkód wyrządzonych świadomym naruszeniem przepisu prawa albo postanowienia jakiegokolwiek umowy,
- 19) których wystąpienie można było przewidzieć w związku z rodzajem zastosowanych prac i metod konstrukcyjnych,
- 20) powstałych w wyniku przekroczenia jakichkolwiek terminów lub uzgodnionych kosztów,
- 21) wyrządzonych w obiektach budowlanych, urządzeniach i ich częściach, które zostały zaprojektowane, zbudowane lub skonstruowane przez Ubezpieczającego lub nad którymi sprawował on nadzór lub kierownictwo budowy,
- 22) powstałych wskutek wibracji, osłabienia elementów nośnych albo usunięcia się lub osłabienia nośności gruntu,
- 23) powstałych w związku z prowadzeniem prac wyburzeniowych lub rozbiórkowych, a także wyrządzonych w podziemnych instalacjach lub urządzeniach,
- 24) mających postać czystych szkód majątkowych, rozumianych jako uszczerbek nie będący szkodą osobową ani szkodą rzeczową,
- 25) z tytułu szkód powstałych w rzeczach, które zostały wyprodukowane lub zakupione w celu dostarczenia przez Ubezpiezonego, ale nie zostały jeszcze wydane odbiorcy,
- 26) powstałych w związku z posiadaniem, kierowaniem, użytkowaniem lub uruchamianiem taboru kolejowego, tramwajów lub quadów,
- 27) spowodowanych przez kierowcę pojazdu nie podlegającego rejestracji nie posiadającego w chwili wyrządzenia szkody wymaganych uprawnień do jego prowadzenia,
- 28) spowodowanych przeniesieniem choroby Creutzfeldta-Jakoba lub innych encefalopatii gąbczastych,
- 29) przez produkt nie posiadający ważnego atestu, certyfikatu, zezwolenia dopuszczającego do obrotu, o ile taki atest, certyfikat, zezwolenie jest wymagane przez przepisy prawa,
- 30) przez produkt niepełnowartościowy wprowadzony do obrotu z informacją o wadzie w takim zakresie, w jakim szkoda została wyrządzona wiadomą wadą produktu,
- 31) spowodowane użytkowaniem produktu niezgodnie z jego przeznaczeniem, a także powstałe wskutek jego niewłaściwej konserwacji.

§ 21

1. Za porozumieniem stron i zapłatą dodatkowej składki zakres ubezpieczenia w wariancie I oraz II, z zastrzeżeniem zapisów par. 20, może zostać rozszerzony o odpowiedzialność cywilną najemcy rzeczy ruchomych i nieruchomości oraz odpowiedzialność cywilną za szkody poniesione przez pracowników Ubezpieczającego zgodnie z treścią par. 22 i par. 23.

§ 22

1. W ramach ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej pracodawcy, zakres ochrony ubezpieczeniowej rozszerza się o odpowiedzialność Ubezpieczającego za szkody osobowe powstałe w wyniku zdarzenia mającego cechy wypadku przy pracy, jakiemu ulegli pracownicy Ubezpieczającego.
2. WARTA wypłaca odszkodowanie po pomniejszeniu wysokości szkody o kwotę świadczenia przysługującego poszkodowanemu z tytułu wypadku przy pracy na podstawie Ustawy o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych.
3. W uzupełnieniu wyłączeń przewidzianych innymi postanowieniami OWU ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje roszczeń:
  - 1) z tytułu chorób zawodowych,
  - 2) z tytułu wypadków powstałych w drodze do pracy lub z pracy.
4. Ochrona ubezpieczeniowa wynikająca z niniejszej klauzuli ograniczona jest do wysokości sublimitu 100.000 PLN.

§ 23

1. W ramach ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej najemcy, zakres ochrony ubezpieczeniowej rozszerza się o odpowiedzialność Ubezpieczającego za szkody rzeczowe w rzeczach ruchomych oraz nieruchomościach, z których Ubezpieczający korzystał na podstawie umowy najmu, dzierżawy lub umowy o podobnym charakterze.
2. W uzupełnieniu wyłączeń przewidzianych innymi postanowieniami OWU ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje roszczeń:
  - 1) z tytułu szkód spowodowanych korzystaniem z rzeczy w sposób niezgodny z ich przeznaczeniem,
  - 2) z tytułu szkód w rzeczach szklanych i szklanych częściach składowych,
  - 3) w takim zakresie w jakim rzecz ruchoma, która doznała szkody rzeczowej była objęta ubezpieczeniem majątkowym zawartym na rachunek Ubezpiezonego, przy czym obejmuje to także sytuację gdy szkoda zawierała się w udziale własnym lub franszyzie przewidzianych w takim ubezpieczeniu,
  - 4) z tytułu szkód w pojazdach mechanicznych, ich częściach lub wyposażeniu,
  - 5) z tytułu szkód w nieruchomościach wziętych w leasing zwrotny.
3. Ochrona ubezpieczeniowa wynikająca z niniejszej klauzuli ograniczona jest do wysokości sublimitu 200.000 PLN.

Suma gwarancyjna

§ 24

1. Suma gwarancyjna oznacza kwotę szczegółowo określoną w polisie, która stanowi górną granicę odpowiedzialności WARTY w danym okresie ubezpieczenia, niezależnie od liczby ubezpieczonych czy poszkodowanych ani wysokości zgłoszonych roszczeń.
2. Suma gwarancyjna jest ustalana na jeden wypadek w okresie ubezpieczenia oraz na wszystkie wypadki w okresie ubezpieczenia.
3. Suma gwarancyjna ulega każdorazowo zmniejszeniu o wartość wypłaconego przez WARTĘ odszkodowania, o którym mowa w par. 19 ust. 1 pkt 3) oraz wartość kosztów wskazanych w par. 19 ust. 1 pkt 2 i 4.
4. Umowa ubezpieczenia może przewidywać kwotowe ograniczenia odpowiedzialności WARTY w ramach sumy gwarancyjnej (sublimity). Do sublimitów stosuje się odpowiednio postanowienia dotyczące sumy gwarancyjnej. Wypłacone kwoty objęte sublimitem powodują jednocześnie zmniejszenie sumy gwarancyjnej.
5. Jeżeli szkoda poniesiona przez osobę trzecią przewyższa wysokość sumy gwarancyjnej pokrycie kosztów wskazanych w par. 19 ust. 1 pkt 2) nastąpi w części wyznaczonej przez stosunek wysokości sumy gwarancyjnej do wysokości tej szkody.
6. Wypłata bądź postawienie do dyspozycji kwoty równej sumie gwarancyjnej zwalnia WARTĘ z dalszych świadczeń.
7. WARTA nie odpowiada za dodatkowe koszty wynikające z braku zgody Ubezpieczającego na zawarcie przez WARTĘ ugody lub zaspokojenie roszczeń poszkodowanego.

UBEZPIECZENIE NASTĘPSTW NIESZCZĘŚLIWYCH WYPADKÓW

Przedmiot ubezpieczenia

§ 25

1. Na wniosek Ubezpieczającego i po opłaceniu dodatkowej składki umowa ubezpieczenia zmienia lub odpowiedzialność cywilną może zostać rozszerzona o ubezpieczenie Następstw Nieszczęśliwych Wypadków reprezentantów Ubezpieczającego i wszystkich pracowników zatrudnionych przez Ubezpieczającego. W odniesieniu do wszystkich osób objętych

ubezpieczeniem obowiązuje taki sam zakres ubezpieczenia, rodzaje świadczeń oraz sumy ubezpieczenia.

2. Przedmiotem ubezpieczenia jest życie i zdrowie Ubezpiezonego.

Zakres ubezpieczenia i wysokość świadczeń

§ 26

1. Ochrona ubezpieczeniowa obejmuje:
  - 1) **zgon Ubezpiezonego** – wysokość świadczenia wynosi 100% sumy ubezpieczenia NNW określonej w umowie ubezpieczenia,
  - 2) **stały uszczerbek na zdrowiu** – wysokość świadczenia odpowiada iloczynowi orzeczonego procentu stałego uszczerbku na zdrowiu i sumy ubezpieczenia NNW określonej w umowie ubezpieczenia. Procent stałego uszczerbku na zdrowiu określają lekarze powołani przez WARTĘ na podstawie Tabeli norm oceny procentowej stałego uszczerbku na zdrowiu TUIR „WARTA” S.A., która dostępna jest na stronie internetowej www.warta.pl.
2. Niezależnie od świadczeń objętych umową ubezpieczenia, WARTA zwraca Ubezpieczonemu niezbędne wydatki poniesione na:
  - 1) przejazdy w RP najtańszym środkiem lokomocji do wskazanych przez WARTĘ lekarzy oraz na zleconą przez WARTĘ obserwację kliniczną,
  - 2) badania lekarskie zlecone przez WARTĘ, pod warunkiem, że zostały wykonane w Rzeczypospolitej Polskiej.

Ustalenie świadczenia

§ 27

1. Ustalenie zasadności wypłaty świadczenia i jego wysokości następuje na podstawie przedłożonych przez Ubezpiezonego/Uprawnionego dokumentów, z tym, że WARTA ma prawo ich weryfikacji oraz zasięgnięcia opinii specjalistów.
2. Dowodami potwierdzającymi zgłoszone roszczenie, są w szczególności:
  - 1) pełna dokumentacja medyczna z przebiegu leczenia powypadkowego,
  - 2) dokumentacja medyczna sprzed wypadku,
  - 3) oryginalne rachunki, oryginalne dowody opłat za naprawę/zakup protez/środków pomocniczych, umożliwiających identyfikację osoby poddanej leczeniu.
3. Świadczenie z tytułu stałego uszczerbku na zdrowiu wypłacane jest w wysokości takiego procentu sumy ubezpieczenia w jakim Ubezpieczony doznał stałego uszczerbku na zdrowiu.
4. Przy ustalaniu procentu stałego uszczerbku na zdrowiu nie bierze się pod uwagę specjalności zawodowej Ubezpiezonego.
5. Procent stałego uszczerbku na zdrowiu WARTA określa na podstawie dokumentów przedłożonych przez Ubezpiezonego oraz Tabeli norm oceny procentowej stałego uszczerbku na zdrowiu TUIR „WARTA” S.A., która dostępna jest na stronie internetowej www.warta.pl.
6. W przypadku dłuższego leczenia procent stałego uszczerbku na zdrowiu określa się najpóźniej w 24. miesiącu od daty zajścia nieszczęśliwego wypadku.
7. W przypadku utraty lub uszkodzenia organu, narządu czy układu, których funkcje przed wypadkiem były już upośledzone wskutek choroby lub stałego uszczerbku na zdrowiu, procent stałego uszczerbku na zdrowiu w związku z wypadkiem określa się jako różnicę pomiędzy stopniem uszczerbku na zdrowiu po wypadku, a stanem przed tym wypadkiem.
8. Jeżeli wskutek nieszczęśliwego wypadku objętego odpowiedzialnością WARTY Ubezpieczony zmarł przed upływem dwóch lat od dnia wypadku, WARTA wypłaca osobie uprawnionej jednorazowe świadczenie w wysokości sumy ubezpieczenia określonej dla wybranego wariantu w umowie ubezpieczenia.
9. Jeżeli Ubezpieczony otrzymał jednorazowe świadczenie z tytułu stałego uszczerbku na zdrowiu, a następnie zmarł na skutek tego samego wypadku, świadczenie z tytułu śmierci wypłaca się po potrąceniu wypłaconej uprzednio kwoty.
10. Jeżeli Ubezpieczony zmarł po ustaleniu procentu stałego uszczerbku na zdrowiu, a śmierć nie postępuje w związku przyczynowym z nieszczęśliwym wypadkiem, nie wypłacane przed śmiercią Ubezpieczonemu świadczenie za stały uszczerbek na zdrowiu wypłaca się osobie uprawnionej, a w razie braku takiej osoby zwraca się udokumentowane koszty pogrzebu w granicach tego odszkodowania osobie, która te koszty poniosła.
11. Jeżeli procent stałego uszczerbku na zdrowiu nie został ustalony przed śmiercią Ubezpiezonego, jako procent stałego uszczerbku na zdrowiu przyjmuje się przypuszczalny procent stałego uszczerbku na zdrowiu według oceny lekarzy WARTY.
12. Zobowiązania wynikające z umowy ubezpieczenia NNW realizowane są na terytorium RP, w złotych.

Suma ubezpieczenia

§ 28

1. Suma ubezpieczenia stanowiąca górną granicę odpowiedzialności WARTY:
  - 1) wynosi 10 000 PLN,
  - 2) odnosi się do każdego zdarzenia objętego ochroną ubezpieczeniową,
  - 3) odnosi się do każdego Ubezpiezonego odrębnie.

Wyłączenia odpowiedzialności

§ 29

1. WARTA nie odpowiada za następstwa nieszczęśliwych wypadków powstałe na skutek:
  - 1) chorób przewlekłych,
  - 2) chorób zawodowych,
  - 3) działań wbrew miejscowemu prawu i zakazom władz lokalnych,
  - 4) w związku z udziałem Ubezpiezonego w strajkach, zamieszkach, rozruchach, bójkach (z wyjątkiem działania w obronie koniecznej), akcjach protestacyjnych, blokadach dróg, aktach terroryzmu, sabotażu lub podobnych aktach niepokojących społeczności,
  - 5) napadów epileptycznych,
  - 6) posługiwania się wszelkiego rodzaju ogniami sztucznymi, petardami itp. środkami,
  - 7) prowadzenia przez Ubezpiezonego wszelkiego rodzaju środków transportu bez wymaganym prawem danego kraju uprawnień, chyba że nie miało to wpływu na powstanie szkody,
  - 8) usiłowania lub popełnienia przez Ubezpiezonego przestępstwa, samobójstwa lub samokaleczenia,
  - 9) uszkodzenia ciała spowodowanego leczeniem oraz zabiegami leczniczymi bez względu na to przez kogo były wykonywane,
  - 10) zaburzeń nerwowych lub psychicznych Ubezpiezonego,
  - 11) umyślnego działania lub rażącego niedbalstwa Ubezpiezonego, chyba, że w przypadku rażącego niedbalstwa wypłata odszkodowania odpowiada w danych okolicznościach względem słuszności.

USŁUGI ASSISTANCE

Zakres Ubezpieczenia

§ 30

1. Przedmiotem ubezpieczenia assistance jest organizacja i pokrycie świadczeń w zakresie:
  - 1) pomocy technicznej w biurze,
  - 2) pomocy medycznej,
  - 3) usług informacyjnych.
2. Usługi assistance są świadczone na rzecz Ubezpieczającego oraz – w przypadku pomocy medycznej – również na rzecz pracowników Ubezpieczającego.
3. Miejscem działania usługi assistance jest teren Rzeczypospolitej Polskiej. W przypadku pomocy technicznej zakres działania ograniczony jest do lokalizacji wskazanej w umowie ubezpieczenia.
4. Warunkiem skorzystania z usługi o charakterze innym niż informacyjny jest powiadomienie CENTRUM ALARMOWEGO WARTY o zdarzeniu w czasie nie dłuższym niż 48 godzin od momentu jego wystąpienia lub uzyskania informacji o nim.
5. Limity odpowiedzialności dla poszczególnych świadczeń określa poniższa tabela:

Wariant usługi	Zakres usługi	Limit górnej odpowiedzialności WARTY z tytułu usługi na jedno zdarzenie
Pomoc techniczna w biurze	Szklarz oraz serwisant sprzętu biurowego – max 2 razy w okresie ubezpieczenia	500 PLN
	Pozostali specjaliści – bez limitu	500 PLN
	Transport mienia	400 PLN
	Przechowywanie mienia (max 5 dni)	500 PLN
	Dozór mienia	300 PLN
Pomoc medyczna	Wizyta lekarza (2 razy w okresie ubezpieczenia)	Łącznie 1.000 PLN
	Wizyta pielęgniarki	
	Transport medyczny	
	Dostawa leków	
Usługi informacyjne	Infolinia medyczna	Bez limitu
	Infolinia o usługodawcach	

Pomoc techniczna w biurze § 31

- Zakres pomocy technicznej w biurze obejmuje interwencję specjalisty odpowiedniego ze względu na rodzaj uszkodzeń w celu dokonania naprawy w miejscu ubezpieczenia.
- Usługa uruchamia się w przypadku wystąpienia **zdarzenia losowego** objętego ochroną ubezpieczeniową w zakresie ubezpieczenia mienia od ognia i innych zdarzeń losowych lub kradzieży z włamaniem i rabunku jeśli nastąpiło uszkodzenie przedmiotu ubezpieczenia, które powoduje ryzyko powstania i/lub powiększenia się szkody. Usługa obejmuje koszty dojazdu, robocizny oraz niezbędnych do realizacji usługi materiałów, ograniczonych wyłącznie do: wkładek do zamków, zawiasów, klejów, śrub, pianek montażowych, silikonów, wężyków przyłączeniowych i folii paroizolacyjnych. Materiałami nie są w szczególności: ceramika łazienkowa, armatura, itp. oraz ramy i skrzydła drzwi oraz okien, a także samozamykacze.
- Niezależnie od świadczenia określonego w pkt 1 WARTA organizuje i pokrywa koszty dojazdu specjalisty (ślusarza lub technika urządzeń alarmowych) w celu usunięcia awarii lub awaryjnego otwarcia drzwi w sytuacji:
  - awarii systemu alarmowego zamontowanego w miejscu ubezpieczenia powodującej włączenie syren dźwiękowych lub świetlnych, których **Ubezpieczony** nie jest w stanie samodzielnie wyłączyć,
  - niemożności otwarcia drzwi wejściowych prowadzących do ubezpieczonego **lokalu** na skutek utraty kluczy, zatrzaśnięcia lub uszkodzenia zamka.
 Usługa nie obejmuje kosztów części zamiennych, w tym zamków.
- Niezależnie od świadczenia określonego w pkt 1 w razie **awarii sprzętu biurowego** uniemożliwiającej jego prawidłowe funkcjonowanie, WARTA organizuje pomoc w celu dokonania naprawy sprzętu i pokryje koszty dojazdu specjalisty (serwisanta sprzętu biurowego) i robocizny. W razie braku możliwości naprawy sprzętu w miejscu ubezpieczenia, WARTA organizuje transport i pokrywa (analogicznie jak w przypadku naprawy na miejscu) koszty naprawy sprzętu w autoryzowanym serwisie. Usługa realizowana jest nie później niż w czasie 3 dni roboczych od dnia zgłoszenia awarii do Centrum Alarmowego.
- Jeżeli w następstwie **zdarzenia losowego** objętego ochroną ubezpieczeniową w zakresie ubezpieczenia mienia od **zdarzeń losowych** miejsce ubezpieczenia znajduje się w stanie uniemożliwiający prowadzenie działalności gospodarczej, WARTA zapewnia:
  - transport mienia,
  - przechowanie mienia,
  - dozór mienia.

Pomoc medyczna § 32

- W przypadku, gdy **Ubezpieczony** uległ w miejscu prowadzenia działalności nieszczęśliwemu wypadkowi, rozumianemu jako nagłe zdarzenie wywołane przyczyną zewnętrzną, w którego następstwie doznał uszkodzenia ciała lub rozstroju zdrowia, WARTA spełnia jedno lub więcej z następujących świadczeń:
  - wizyta lekarza,
  - wizyta pielęgniarki,
  - transport medyczny,
  - dostawa leków.
- O celowości udzielenia świadczenia określonego w ust. 1 decyduje lekarz CENTRUM ALARMOWEGO WARTY.

Pomoc informacyjna § 33

- WARTA, za pośrednictwem CENTRUM ALARMOWEGO WARTY, zapewnia **Ubezpieczonemu** dostęp do:
  - Infolinii Medycznej polegającej na:
    - telefonicznej rozmowie z lekarzem CENTRUM ALARMOWEGO WARTY, który w miarę posiadanej wiedzy specjalistycznej oraz istniejących możliwości, udzieli **Ubezpieczonemu** ustnej informacji, co do dalszego postępowania,
    - telefonicznego dostępu do informacji o lekach, ich działaniu, interakcjach z innymi środkami, przeciwwskazaniach, dawkowaniu, ich zamiennikach,
    - informowaniu o państwowych i prywatnych placówkach służby zdrowia w razie choroby lub urazu,
    - informowaniu o placówkach prowadzących zabiegi rehabilitacyjne i oferujących sprzęt rehabilitacyjny,
    - udzieleniu informacji o tym, jak należy się przygotować do zabiegów lub badań medycznych,
    - udzieleniu informacji o dietach, zdrowym żywieniu,
 Informacje medyczne oraz telefoniczna rozmowa z lekarzem CENTRUM ALARMOWYM WARTY nie mają charakteru diagnostycznego i leczniczego, i nie mogą być traktowane jako podstawa do rozszerzeń wobec lekarza, który ich udzielił lub wobec WARTY.
  - Infolinii o usługodawcach świadczącej usługi w zakresie przekazywania informacji o firmach świadczących usługi: ślusarskie, hydrauliczne, elektryczne, dekarские, szklarskie, stolarskie, murarskie, malarskie, glazurnicze, parkieciarские, w zakresie urządzeń i instalacji grzewczych.

Wyłączenia § 34

- Niezależnie od zakresu świadczeń assistance WARTA:
  - nie zwraca kosztów poniesionych przez **Ubezpieczonego** bez uprzedniego powiadomienia i uzgodnienia z CENTRUM ALARMOWYM WARTY, nawet w sytuacji kiedy koszty te mieszczą się w granicach limitów odpowiedzialności,
  - nie odpowiada za szkody na osobie i mieniu oraz za szkody polegające na utraconych korzyściach zaistniałe w związku ze świadczonymi usługami assistance.
  - nie organizuje oraz nie pokrywa kosztów usług związanych z:
    - uszkodzeniami wszelkiego oprogramowania,

- konserwacją sprzętu.
- Z zakresu assistance wyłączone są ponadto usługi:
    - związane z uszkodzeniami, za naprawę których odpowiadają służby administracyjne lub służby pogotowia technicznego, energetycznego, wodno-kanalizacyjnego oraz gazowego,
    - elektryka lub technika urządzeń i instalacji grzewczych związane z uszkodzeniami żarówek, lampek kontrolnych, przedłużaczy itp.,
    - związane z naprawą uszkodzeń, które pojawiły się przed momentem zaistnienia zdarzenia ubezpieczeniowego objętego ochroną, w tym wad za które odpowiedzialność ponosi producent,
    - związane z naprawą sprzętu biurowego starszego niż 6 lat,
    - pokrycia kosztów zakupu leków, środków opatrunkowych i innych medykamentów,
    - związane z chorobami: przewlekłymi i psychicznymi oraz ich zaostrzeniami.
  - WARTA nie ponosi odpowiedzialności za opóźnienia lub brak możliwości realizacji świadczeń assistance, jeśli są one spowodowane siłą wyższą, a w szczególności: **strajkami, zamieszkami i rozruchami, terroryzmem, wojną (również domową), skutkami promieniowania radioaktywnego, a także ograniczeniami w poruszaniu się wynikającymi z decyzji władz administracyjnych.**

Postępowanie w przypadku zdarzenia objętego usługą assistance § 35

- W przypadku wystąpienia szkody **Ubezpieczający** jest zobowiązany do skontaktowania się z CENTRUM ALARMOWYM WARTY pod numerem podanym na dokumencie potwierdzającym zawarcie umowy ubezpieczenia (**polisie**).
- Osoba zgłaszająca powinna podać wszelkie informacje niezbędne do zorganizowania pomocy w ramach świadczonych usług, przede wszystkim: dane pozwalające na zidentyfikowanie klienta oraz krótki opis zdarzenia i rodzaj koniecznej pomocy.

POSTANOWIENIA DODATKOWE

Ustalenie wysokości szkody i odszkodowania § 36

- Za wysokość szkody przyjmuje się:
  - w **budynkach, budowlach, lokalach**: koszt odbudowy lub remontu w tym samym miejscu z zachowaniem dotychczasowych lub najbardziej zbliżonych wymiarów, konstrukcji, rodzaju zastosowanych materiałów, parametrów technicznych wraz z nakładami na roboty wykonawcze,
  - w **maszynach, urządzeniach, sprzęcie elektronicznym, wyposażeniu**: koszt naprawy, remontu, nabycia lub wytworzenia nowego przedmiotu tego samego lub najbardziej zbliżonego rodzaju, typu, parametrów technicznych, mocy i jakości.
- Od wysokości szkody ustalonej zgodnie z ust. 1 potrąca się zużycie techniczne w przypadku:
  - mienia, którego zużycie techniczne w dniu zgłoszenia do ubezpieczenia przekracza 50%,
  - kiedy **Ubezpieczający** odstąpił od odkupienia, odtworzenia lub naprawy uszkodzonego mienia.
- Podstawę określenia wysokości szkody dla pozostałego mienia stanowi:
  - w **środkach obrotowych** – koszt naprawy lub czyszczenia, cena nabycia lub koszt wytworzenia,
  - w **mieniu osób trzecich** – koszt naprawy lub czyszczenia lub wartość pomniejszona o zużycie techniczne (w komisach i lombardach – bez uwzględnienia prowizji lub marży, nie wyższa niż wartość nominalna w dowodzie przyjęcia),
  - w **nakładach inwestycyjnych** – koszt odbudowy lub remontu z uwzględnieniem dotychczasowych wymiarów, konstrukcji, materiałów,
  - w **wartościach pieniężnych**:
    - wyroby jubilerskie – cena zakupu lub koszt wytworzenia,
    - gotówka i pozostałe wartości pieniężne nie wymienione powyżej – wartość nominalna (wartość nominalną waluty obcej przelicza się na PLN wg średniego kursu ogłoszonego przez Prezesa NBP w dniu zawarcia umowy).
- Wysokość szkody:
  - nie uwzględnia jakichkolwiek kosztów:
    - wynikających z braku części zamiennych lub materiałów potrzebnych do przywrócenia stanu istniejącego przed szkodą,
    - związanych z koniecznością realizacji postanowień stosownego prawa dotyczącego konstrukcji i eksploatacji **budynków, budowli, maszyn i urządzeń, które Ubezpieczający jest zobowiązany ponieść dodatkowo w związku ze zmianami jakichkolwiek przepisów prawa,**
    - innowacji, modernizacji lub ulepszeń,
  - zmniejsza się o wartość pozostałości, które mogą być przeznaczone do dalszego użytku, przeróbki lub sprzedaży,
  - określa się na podstawie cen z dnia powstania szkody,
  - nie uwzględnia podatku VAT w przypadku gdy **Ubezpieczający** jest płatnikiem podatku VAT.
- Jeżeli suma ubezpieczenia przewyższa faktyczną wartość mienia w dniu szkody, przy uwzględnieniu rodzaju zadeklarowanej wartości będącej podstawą do ustalenia sumy ubezpieczenia (nadubezpieczenie), WARTA odpowiada tylko do wysokości szkody ustalonej według zasad określonych w OWU.

MINIMALNE WYMAGI ZABEZPIECZENIA MIENIA

Wymagane zabezpieczenia § 37

- Wymagane minimalne zabezpieczenia w ubezpieczeniu mienia:
  - wszystkie **budynki, budowle i lokale** wraz z ich zabezpieczeniami utrzymywane są w należytym stanie technicznym,
  - budynki, lokale** są wyposażone w środki zabezpieczenia przeciwpożarowego posiadające świadectwo dopuszczenia do stosowania w ochronie przeciwpożarowej zgodnie z obowiązującymi normami prawnymi, stosownie do przeznaczenia obiektu/pomieszczenia,
  - urządzenia przeciwpożarowe i gaśnice poddawane są przeglądowi technicznemu i konserwacji w okresach oraz w zakresie ustalonych prawem lub zaleceniami producenta,
  - zapewniony jest wolny dostęp do gaśnic i urządzeń przeciwpożarowych, źródeł wody do celów przeciwpożarowych, wyłączników głównych prądu elektrycznego i głównych kurków gazowych,
  - ściany, stropy, podłogi i dachy **budynków i lokali**, w których znajduje się ubezpieczone **mienie** wykonane są z trwałych materiałów (ich zniszczenie lub pokonanie nie jest możliwe bez użycia siły lub narzędzi) oraz według technologii odpowiadającej wymaganiom wynikającym z przeznaczenia i użytkowania **budynku/lokalu**, a także nie posiadają niezabezpieczonych otworów, które umożliwiają dostęp do ubezpieczonego mienia bez użycia siły lub narzędzi,
  - drzwi zewnętrzne prowadzące do **budynku/lokalu**, w którym znajduje się ubezpieczone mienie powinny być w należytym stanie technicznym oraz tak konstruowane, osadzone i zamknięte, aby nie było możliwe ich wyłamanie lub wyważenie bez użycia siły lub narzędzi, a otwarcie bez użycia podrobionych lub dopasowanych kluczy,
  - drzwi zewnętrzne prowadzące do **budynku/lokalu** są zamykane na:
    - dwa zamki lub kłódki umieszczone na oddzielnych skobłach, lub
    - jeden atestowany zamek wielopunktowego ryglowania, lub
    - pojedynczy zamek lub kłódkę, jeśli ustanowiono **stały dozór** lub zainstalowano alarm.
  - w drzwiach dwuskrzydłowych (wieloskrzydłowych) jedno skrzydło jest unieruchomione przy pomocy zasuwu u góry i u dołu od wewnętrznej strony **lokalu**, a w przypadku drzwi oszklonych nie zastosowano zamków/zasuw, które można otworzyć bez klucza przez wybity otwór w szybie,
  - wszystkie okna i inne zewnętrzne otwory szklane w **lokalach**, w których znajduje się ubezpieczone **mienie** są w należytym stanie technicznym, właściwie osadzone,
  - klucze do ubezpieczonego **lokalu** są przechowywane w sposób chroniący je przed kradzieżą i uniemożliwiający dostęp do nich osobom nieuprawnionym,

- 1) wartości pieniężne są przechowywane w kasie fiskalnej lub kasecie stalowej.
2. Transporty wartości pieniężnych:
  - 1) powinny być wykonywane samochodami,
  - 2) piesze dopuszczalne są w uzasadnionych przypadkach i należy wykonywać je:
    - a) możliwie najkrótszą drogą oraz bez postojów,
    - b) bez użycia środków komunikacji publicznej/masowej.

Zawarcie umowy ubezpieczenia

§ 38

1. Umowę ubezpieczenia zawiera się na podstawie wniosku ubezpieczeniowego, sporządzonego w formie pisemnej.
2. We wniosku powinny znaleźć się wszystkie dane o które zapytuje WARTA, w szczególności: nazwa i adres Ubezpieczonego, NIP lub REGON, rodzaj prowadzonej działalności, okres ubezpieczenia, przedmiot i zakres ubezpieczenia.
3. WARTA może uzależnić zawarcie umowy ubezpieczenia od uzyskania dodatkowych informacji związanych z oceną ryzyka.
4. Jeżeli wniosek nie zawiera wszystkich danych określonych w ust. 2 i 3 powyżej, albo został sporządzony wadliwie lub niezgodnie z niniejszymi warunkami, **Ubezpieczający** powinien na wezwanie WARTY odpowiednio go uzupełnić albo sporządzić nowy wniosek w terminie 14 dni od daty otrzymania pisma WARTY.
5. **Ubezpieczający** zobowiązany jest podać do wiadomości WARTY wszystkie znane mu okoliczności, o które WARTA pytała w formularzu wniosku albo przed zawarciem umowy ubezpieczenia w innych pismach. Jeżeli **Ubezpieczający** zawiera umowę przez przedstawiciela obowiązek ten ciąży również na przedstawicielu i obejmuje ponadto okoliczności jemu znane.
6. W razie zawarcia przez WARTĘ umowy ubezpieczenia pomimo braku odpowiedzi **Ubezpieczającego** na poszczególne pytania, pominięte okoliczności uważa się za nieistotne.
7. Umowy ubezpieczenia mogą być zawierane na uzgodnionych przez strony warunkach odbiegających od postanowień OWU, z zastrzeżeniem że wszelkie odmienne postanowienia umowne powinny być sporządzone na piśmie, podpisanie przez strony oraz w pełnym brzmieniu dołączone do umowy pod rygorem ich nieważności.
8. W czasie trwania umowy ubezpieczenia **Ubezpieczający** zobowiązany jest niezwłocznie zgłaszać WARCIE wszelkie zmiany okoliczności, które mogą mieć wpływ na zwiększenie prawdopodobieństwa wypadku, o których mowa w ust. 5 powyżej.
9. W razie ujawnienia okoliczności, która pociąga za sobą istotną zmianę prawdopodobieństwa wypadku, każda ze stron może żądać odpowiedniej zmiany wysokości składki, począwszy od chwili w której zaszła ta okoliczność, nie wcześniej jednak niż od początku bieżącego okresu ubezpieczenia. W razie zgłoszenia takiego żądania druga strona może w terminie 14 dni wypowiedzieć umowę ze skutkiem natychmiastowym.
10. WARTA nie ponosi odpowiedzialności za skutki okoliczności, które z naruszeniem ust. 5-7 nie zostały podane (w tym zostały podane niezgodnie ze stanem wiedzy **Ubezpieczającego**) do jej wiadomości. Jeżeli do naruszenia ust. 5-7 doszło z winy umyślnej, w razie wątpliwości przyjmuje się, że wypadek przewidziany umową i jego następstwa są skutkiem okoliczności, o których mowa w zdaniu poprzedzającym.
11. Jeżeli w odpowiedzi na złożoną ofertę WARTA doręcza **Ubezpieczającemu** dokument ubezpieczenia zawierający postanowienia, które odbiegają na niekorzyść **Ubezpieczającego** od treści złożonej przez niego oferty, WARTA zobowiązana jest zwrócić **Ubezpieczającemu** na to uwagę na piśmie przy doręczeniu tego dokumentu, wyznaczając mu co najmniej 7-dniowy termin do zgłoszenia sprzeciwu. W razie niewykonania tego obowiązku zmiany dokonane na niekorzyść **Ubezpieczającego** nie są skuteczne, a umowa jest zawarta zgodnie z treścią oferty.

Składka ubezpieczeniowa

§ 39

1. Składkę ubezpieczeniową oblicza się na podstawie taryfy obowiązującej w dniu zawarcia umowy po dokonaniu oceny ryzyka przez WARTĘ.
2. Składka ubezpieczeniowa zależy w szczególności od rodzaju ubezpieczenia, zakresu ubezpieczenia, przedmiotu ubezpieczenia, sumy ubezpieczenia/ limitu odpowiedzialności/ sumy gwarancyjnej, okresu ubezpieczenia, przychodów, rozłożenia płatności składki na raty, liczby ubezpieczeń zawartych w ramach niniejszych OWU. Na obniżenie lub podwyższenie składki może mieć wpływ rozszerzenie zakresu ubezpieczenia za pomocą klauzul/ ryzyk dodatkowych, przebieg choroby.
3. Składka jest płatna jednorazowo w momencie zawarcia umowy ubezpieczenia, chyba że strony ustaliły odmienny tryb płatności składki.
4. Na wniosek **Ubezpieczającego** składka może zostać rozłożona na raty – maksymalnie cztery równe raty. Terminy płatności kolejnych rat i ich wysokość określa się w umowie ubezpieczenia.
5. Obowiązek zapłaty składki obciąża **Ubezpieczającego**.
6. Na wniosek **Ubezpieczającego** składka może ulec obniżeniu poprzez wprowadzenie franszyzy redukcyjnej.

Okres ubezpieczenia i czas trwania odpowiedzialności

§ 40

1. Umowę ubezpieczenia zawiera się na okres 12 miesięcy, Okres ubezpieczenia wskazuje się w **polisie**. Za początek okresu ubezpieczenia uważa się datę uzgodnioną przez strony umowy. Jeżeli nie umówiono się inaczej, odpowiedzialność WARTY rozpoczyna się od dnia następnego po zawarciu umowy ubezpieczenia, nie wcześniej jednak niż od dnia następnego po zaplaceniu składki (w całości lub jej pierwszej raty).
2. W przypadku gdy WARTA ponosi odpowiedzialność przed zaplaceniem składki lub jej pierwszej raty, a składka lub jej pierwsza rata nie zostanie zapłacona w terminie, WARTA może wypowiedzieć umowę ze skutkiem natychmiastowym i żądać zapłaty składki za okres przez który udzielała ochrony ubezpieczeniowej. W przypadku braku wypowiedzenia umowa wygasza z końcem okresu, na który przypadła niezapłacona składka.
3. Niezapłacenie kolejnej raty składki w podanej przez WARTĘ wysokości i terminie powoduje ustanie odpowiedzialności WARTY, tylko wtedy gdy po upływie terminu na zapłatę raty składki WARTA wezwie **Ubezpieczającego** do zapłaty, z zagrożeniem, że brak zapłaty w terminie 7 dni od doręczenia wezwania spowoduje ustanie odpowiedzialności.
4. Jeżeli płatność składki dokonywana jest w formie przelewu bankowego lub przekazu pocztowego, za dzień zapłaty uważa się dzień zlecenia zapłaty w banku lub w urzędzie pocztowym na właściwy rachunek WARTY, pod warunkiem, że na rachunku **Ubezpieczającego** były zgromadzone wystarczające środki, w odmiennym przypadku za dzień zapłaty uważa się dzień uznania rachunku WARTY odpowiednią kwotą.
6. Ochrona ubezpieczeniowa kończy się z upływem okresu ubezpieczenia, chyba że stosunek ubezpieczenia wygasł przed tym terminem.

Wyłączenia generalne

§ 41

1. WARTA nie ponosi odpowiedzialności za szkody:
  - 1) wyrządzone przez **reprezentantów Ubezpieczającego** w wyniku działania umyślnego lub rażącego niedbalstwa. Zapis odnośnie rażącego niedbalstwa nie ma zastosowania w ubezpieczeniu odpowiedzialności cywilnej oraz jeżeli zapłata odszkodowania odpowiada w danych okolicznościach względem słuszności.
  - 2) w zakresie objętym systemem ubezpieczeń obowiązkowych (niezależnie od faktu zawarcia bądź braku wymaganej umowy ubezpieczenia obowiązkowego oraz niezależnie od wysokości sumy gwarancyjnej takiej umowy).
  - 3) bezpośrednio lub pośrednio powstałe wskutek:
    - a) wojny, zbrojnej inwazji, stanu wyjątkowego i innych działań wojennych, bez względu na to, czy zostały formalnie wypowiedziane, wojny domowej, rewolucji, powstania lub zbrojnego przejścia władzy,
    - b) środków represyjnych stosowanych przez organy państwa, konfiskaty, nacjonalizacji, zajęcia, zarekwirowania lub zniszczenia na podstawie decyzji podjętej przez uprawnione do tego władze,
    - c) sabotażu,

- d) pozostawiania **Ubezpieczającego** lub jego pracowników pod wpływem alkoholu, środków odurzających, substancji psychotropowych lub środków zastępczych w rozumieniu przepisów ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, chyba że środki te zostały przyjęte w celach leczniczych zgodnie z udokumentowanymi zaleceniami lekarza,
- e) działania promieniowania jonizującego, laserowego lub maserowego, pola magnetycznego lub elektromagnetycznego, azbestu lub sztucznych włókien mineralnych niezależnie od ich postaci i ilości, reakcji jądrowej, skażenia radioaktywnego lub zanieczyszczenia odpadami przemysłowymi,
- f) powolnego działania jakichkolwiek czynników w szczególności termicznych lub biologicznych m.in. pleśni, porostów, grzybów, insektów, gazów, par, wilgoci, dymu, sadzy, pyłu, a także wirusów i bakterii (wyłączenie działania wirusów i bakterii nie ma zastosowania w ubezpieczeniu odpowiedzialności cywilnej); w ubezpieczeniu mienia od ognia i innych zdarzeń losowych, jeżeli w następstwie wymienionych czynników wystąpiło inne **zdarzenie losowe** objęte zakresem ubezpieczenia, wówczas WARTA ponosi odpowiedzialność za skutki takiego zdarzenia),
- g) niedziałania, nieprawidłowego działania lub nieprawidłowego zastosowania oprogramowania lub nośników informacji używanych w dowolnym elektronicznym urządzeniu, systemie (np. w komputerze, sterowniku mikroprocesorowym, układzie scalonym) lub sieci, a także niedostępności, utraty lub zniekształcenia informacji przechowywanej lub przetwarzanej przez sprzęt, oprogramowanie lub nośnik informacji, używane w dowolnym elektronicznym urządzeniu, systemie lub sieci, chyba że w ich następstwie wystąpiło inne zdarzenie objęte zakresem ubezpieczenia; wówczas WARTA ponosi odpowiedzialność wyłącznie za skutki takiego zdarzenia,
- h) ruchu zakładu górniczego w rozumieniu obowiązujących przepisów prawa geologicznego i górniczego,
- i) powstałe w związku z nieprzestrzeganiem przez **Ubezpieczającego** powszechnie obowiązujących przepisów dotyczących ochrony mienia oraz obowiązków określonych w OWU w par. 37 i 42.

2. Ponadto, w zakresie ubezpieczenia mienia WARTA nie obejmuje ochroną ubezpieczeniową:
  - 1) akt, dokumentów, planów, projektów, rysunków, dokumentacji zakładowej, wzorów i prototypów,
  - 2) materiałów wybuchowych i pirotechnicznych, fajerwerków, detonatorów, sygnalizatorów, rakiet świetlnych,
  - 3) środków odurzających oraz substancji psychotropowych (chyba, że stanowią środki obrotowe w aptekach, hurtowniach farmaceutycznych lub podmiotach świadczących usługi medyczne) oraz dopalaczy itp.,
  - 4) automatów wrzutowych na monety, automatów do gier oraz do wydawania i rozmienniania pieniędzy wraz z ich zawartością,
  - 5) gruntów, gleby, wód podziemnych i powierzchniowych, zbiorników wodnych,
  - 6) żywych roślin innych niż rośliny doniczkowe oraz żywych zwierząt,
  - 7) mienia przeznaczanego do likwidacji, złomowania lub mienia, w odniesieniu do którego toczy się postępowanie upadłościowe,
  - 8) mienia zakładów wyłączonych z eksploatacji na okres dłuższy niż 30 dni, chyba, że jest to planowany przestój techniczny lub efekt urlopu właściciela,
  - 9) mienia znajdującego się pod ziemią lub na wolnym powietrzu, innego niż element **budynku, budowli**,
  - 10) silosów i magazynów zbożowych oraz znajdującego się w nich mienia,
  - 11) targowisk, straganów oraz znajdującego się w nich mienia,
  - 12) pojazdów podlegających rejestracji,
  - 13) **środków obrotowych lub mienia osób trzecich** o przekroczonym terminie ważności lub wycofanych z obrotu przed powstaniem szkody oraz mienia, którego zakup potwierdzony jest fałszywymi dokumentami,
  - 14) mienia składowanego niezgodnie z wymaganiami producenta lub dostawcy,
  - 15) oranżerii, cieplarni, szklarni, inspektów, namiotów, tunelów foliowych
  - 16) dzieł sztuki, eksponatów, rękopisów, przedmiotów zabytkowych, kolekcji numizmatycznych i filatelistycznych,
  - 17) oprogramowania (programów komputerowych) nie będącego **środkami obrotowymi**,
  - 18) danych i zewnętrznych nośników danych,
  - 19) **budynków, budowli i lokali** oraz mienia znajdującego się w nich, a także **maszyn, urządzeń i wyposażenia** w budowie, w trakcie montażu, demontażu, przebudowy, remontu.

Prawa i obowiązki ubezpieczającego

§ 42

1. **Ubezpieczający** zobowiązany jest do zapewnienia należytego zabezpieczenia mienia, w tym do przestrzegania obowiązujących przepisów dotyczących ochrony, przechowywania i eksploatacji mienia oraz mających na celu zapobieganie powstaniu szkody, w szczególności **Ubezpieczający** zobowiązany jest do:
  - 1) stosowania się do:
    - a) obowiązujących przepisów o ochronie przeciwpożarowej, o budowie i eksploatacji urządzeń technicznych oraz wykonywaniu dozoru technicznego,
    - b) zaleceń i wymagań producentów lub dostawców, w tym instrukcji obsługi poszczególnych urządzeń,
    - c) minimalnych wymogów zabezpieczenia mienia określonych w OWU,
  - 2) utrzymywania ubezpieczonych **budynków, budowli i lokali** wraz z ich zabezpieczeniami w należytym stanie technicznym oraz stosowania powszechnie przyjętych środków ostrożności, dbanie o konserwację przewodów i urządzeń doprowadzających i odprowadzających wodę, parę wodną lub cieczę oraz zastosowania w terminie odpowiednich środków ochronnych w celu zabezpieczenia przed mrozem właściwych przewodów i urządzeń.

§ 43

1. W razie zajścia wypadku objętego zakresem ubezpieczenia, **Ubezpieczający** zobowiązany jest użyć dostępnych środków w celu ratowania przedmiotu ubezpieczenia oraz zapobieżenia szkodzi lub zmniejszenia jej rozmiarów.
2. Ponadto do obowiązków **Ubezpieczającego** należy:
  - 1) zawiadomić WARTĘ (CENTRUM ALARMOWE) o wypadku niezwłocznie (wraz z podaniem charakteru i rozmiaru szkody), nie później niż w przeciągu 2 dni roboczych od daty powstania wypadku lub uzyskania o nim wiadomości,
  - 2) niezwłocznie powiadomić miejscową jednostkę policji o każdej szkodzi, która mogła powstać w wyniku przestępstwa lub wskutek **wypadku środka transportu**,
  - 3) pozostawić bez zmian miejsce wypadku do czasu przybycia przedstawiciela WARTY, chyba że zmiana jest niezbędna w celu zabezpieczenia mienia pozostałego po szkodzi lub zmniejszenia szkody; WARTA nie może powoływać się na to postanowienie, jeżeli nie rozpoczęła likwidacji szkody w ciągu 7 dni od daty otrzymania zawiadomienia o wypadku,
  - 4) stosować się do zaleceń WARTY, udzielać jej informacji i niezbędnych pełnomocnictw w zakresie koniecznym do prawidłowej likwidacji szkody,
  - 5) umożliwić WARCIE dokonanie czynności niezbędnych do ustalenia okoliczności powstania szkody, zasadności i wysokości roszczenia oraz udzielić w tym celu pomocy i wyjaśnień,
  - 6) udostępnić pełną dokumentację księgową ubezpieczonego mienia, w tym dokumenty związane z jego zakupem i eksploatacją,
  - 7) wypełnić wszelkie wymagane przez WARTĘ dokumenty niezbędne do rozpatrzenia wniosku o wypłatę odszkodowania.
3. W razie naruszenia z winy umyślnej lub rażącego niedbalstwa obowiązku określonego w ust. 2 pkt 1) powyżej WARTA może odpowiednio zmniejszyć odszkodowanie, jeżeli naruszenie przyczyniło się do zwiększenia szkody lub uniemożliwiło WARCIE ustalenie okoliczności lub skutków wypadku.
4. Skutki braku zawiadomienia WARTY o wypadku nie następują, jeżeli w terminie, o którym mowa w ust. 2 pkt 1) powyżej, WARTA otrzymała wiadomość o okolicznościach, które należało podać do jej wiadomości.
5. W razie niedopełnienia przez **Ubezpieczającego** z winy umyślnej lub rażącego niedbalstwa obowiązków wymienionych w ust. 2 pkt 2) – 6) powyżej WARTA może odmówić wypłaty odszkodowania odpowiednio w całości lub w części, w zależności od tego w jakim zakresie

niedopełnienie obowiązków miało wpływ na ustalenie okoliczności powstania szkody, jej rozmiaru, bądź też na ustalenie wysokości odszkodowania lub świadczenia, chyba że, w przypadku rażącego niedbalstwa, zapłata odszkodowania odpowiada w danych okolicznościach względem słusznosci.

§ 44

1. W razie zgłoszenia roszczenia **osoby trzeciej** o naprawienie szkody **Ubezpieczający** ma obowiązek zaniechania działań zmierzających do zaspokojenia poszkodowanego, uznania jego roszczeń bądź zawarcia z nim ugody, do czasu uzyskania pisemnej zgody WARTY.
2. Zaspokojenie lub uznanie przez **Ubezpieczającego** roszczenia osoby poszkodowanej bez wymaganej pisemnej zgody nie ma wpływu na odpowiedzialność WARTY.

Wpłata odszkodowania lub świadczenia

§ 45

1. Uprawniony z umowy ubezpieczenia zobowiązany jest do udokumentowania zasadności zgłoszonego roszczenia.
2. **Ubezpieczający** zobowiązany jest dostarczyć WARCIE dokumenty niezbędne do rozpatrzenia wniosku o wypłatę odszkodowania lub świadczenia oraz przedstawić wyczerpująco rozmiar szkody.
3. Wysokość kosztów naprawy powinna być udokumentowana rachunkiem wykonawcy lub kalkulacją poszkodowanego, jeśli szkoda usunąć własnymi siłami.
4. WARTA zastrzega sobie prawo weryfikacji przedłożonych przez **Ubezpieczającego** rachunków, kosztorysów, kalkulacji i innych dokumentów związanych z ustaleniem rozmiaru szkody.
5. Przy ustalaniu rozmiaru szkody nie uwzględnia się:
  - 1) wartości niematerialnych, naukowych, kolekcjonerskich, zabytkowych, historycznych, pamiątkowych lub artystycznych,
  - 2) podatku od towarów i usług podlegającego odliczeniu zgodnie z obowiązującymi przepisami, chyba że suma ubezpieczenia została ustalona w wysokości obejmującej podatek od towarów i usług.
6. WARTA ma prawo wyznaczenia na własny koszt niezależnego eksperta w celu określenia przyczyny, rozmiaru szkody i należnego odszkodowania oraz w celu udzielenia **Ubezpieczającemu** instrukcji i wskazówek dotyczących postępowania zmierzającego do złagodzenia skutków wypadku lub zminimalizowania rozmiarów szkody.
7. **Ubezpieczający** jest zobowiązany dostarczyć WARCIE lub wyznaczonemu przez niego ekspertowi wszystkie dokumenty, które WARTA lub wyznaczony ekspert uważa za niezbędne do rozpatrzenia wniosku o wypłatę odszkodowania.

§ 46

1. Jeżeli przeciwko **Ubezpieczającemu** wszczęte zostało postępowanie karne lub cywilne o wypłatę odszkodowania, **Ubezpieczający** zobowiązany jest niezwłocznie, nie później niż w ciągu 3 dni od uzyskania dokumentu stwierdzającego wszczęcie postępowania (pisma, pozwu, postanowienia lub innego dokumentu) doręczyć ten dokument WARCIE. Ponadto **Ubezpieczający** zobowiązany jest podjąć współpracę umożliwiającą wystąpienie przez WARTĘ z interwencją uboczną w celu obrony przed nieuzasadnionym roszczeniem, zawarcia ugody lub uznania roszczenia. WARTA podejmie decyzję o przystąpieniu do postępowania sądowego w granicach udzielonej ochrony ubezpieczeniowej, o ile uzna za celowe przystąpienie do sporu w charakterze interwenienta ubocznego.
2. **Ubezpieczający** zobowiązany jest doręczać WARCIE orzeczenia sądu w sprawach określonych w ust. 1 powyżej w terminie umożliwiający mu wniesienia środka odwoławczego.
3. W przypadku naruszenia z przyczyn zawinionych przez **Ubezpieczającego** obowiązków określonych w ust. 1 lub 2 powyżej WARTA może podnieść przeciwko **Ubezpieczającemu** zarzuty wynikające z art. 82 Kodeksu postępowania cywilnego i w tym zakresie odmówić **Ubezpieczającemu** wypłaty odszkodowania.
4. Jeżeli przeciwko sprawie wypadku wszczęte zostało postępowanie karne lub poszkodowany wystąpi z roszczeniem o odszkodowanie na drogę sądową, a **Ubezpieczający** nie dopełnił obowiązków wynikających z ust. 1 lub 2 powyżej lub par. 43 ust. 2 pkt 1), 4), 5), WARTA nie pokrywa kosztów, o których mowa w par. 19 ust. 1 pkt 2) oraz odsetek i kosztów procesu zasądzonych w postępowaniu sądowym od **Ubezpieczającego**.

§ 47

1. WARTA wypłaca odszkodowanie lub świadczenia na podstawie uznania roszczenia uprawnionego z umowy ubezpieczenia w wyniku ustaleń dokonanych w postępowaniu dotyczącym ustalenia stanu faktycznego, zasadności roszczeń i wysokości odszkodowania lub zawartej z nim ugody albo prawomocnego orzeczenia sądu w terminie 30 dni od daty otrzymania zawiadomienia o wypadku.
2. Jeżeli w terminie określonym w ust. 1 powyżej wyjaśnienie wszystkich okoliczności koniecznych do ustalenia odpowiedzialności WARTY albo wysokości odszkodowania lub świadczenia okazało się niemożliwe, odszkodowanie lub świadczenie powinno być wypłacone w ciągu 14 dni od dnia, w którym, przy zachowaniu należytej staranności, wyjaśnienia tych okoliczności było możliwe, jednakże bezsporną część odszkodowania lub świadczenia WARTA wypłaca w terminie 30 dni od daty otrzymania zawiadomienia o wypadku.
3. O ile nie umówiono się inaczej, suma pieniężna wypłacona przez WARTĘ nie może być wyższa od poniesionej szkody.
4. Jeżeli ten sam przedmiot ubezpieczenia w tym samym czasie ubezpieczony jest od tego samego ryzyka u dwóch lub więcej Ubezpieczycieli na sumy, które łącznie przewyższają jego wartość ubezpieczeniową, **Ubezpieczający** nie może żądać świadczenia przekraczającego wartość szkody. Między Ubezpieczycielami każdy z nich odpowiada w takim stosunku, w jakim przyjęta przez niego suma ubezpieczenia pozostaje do łącznych sum wynikających z podwójnego lub wielokrotnego ubezpieczenia.
5. Jeżeli w którejkolwiek z umów ubezpieczenia, o jakich mowa w ust. 4 powyżej, uzgodniono, że suma wypłacona przez Ubezpieczyciela z tytułu ubezpieczenia może być wyższa od poniesionej szkody, zapłaty świadczenia w części przenoszącej wysokość szkody **Ubezpieczający** może żądać tylko od tego Ubezpieczyciela. W takim przypadku dla określenia odpowiedzialności między Ubezpieczycielami należy przyjąć, że suma ubezpieczenia równa jest wartości ubezpieczeniowej.
6. Jeżeli uprawniony do wystąpienia z roszczeniem nie zgadza się z ustaleniami WARTY co do odmowy zaspokojenia roszczenia albo co do wysokości odszkodowania lub świadczenia, może w ciągu 30 dni od dnia otrzymania zawiadomienia o stanowisku WARTY w tej sprawie zgłosić na piśmie wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy.
7. Jeżeli po wypłacie odszkodowania **Ubezpieczający** odzyskał utracone przedmioty, zobowiązany jest niezwłocznie zwrócić odszkodowanie wypłacone za te przedmioty albo zrzec się praw do tych przedmiotów na rzecz WARTY.

Regres ubezpieczeniowy

§ 48

1. Z dniem zapłaty odszkodowania przechodzi na WARTĘ przysługujące **Ubezpieczającemu** roszczenie od (do) **osoby trzeciej** odpowiedzialnej za szkodę, do wysokości wypłaconego odszkodowania.
2. Roszczenie, o którym mowa w ust. 1 powyżej, nie przechodzi na WARTĘ, jeśli sprawcą szkody jest osoba, z którą **Ubezpieczający** pozostaje we wspólnym gospodarstwie domowym lub pracownik **Ubezpieczającego**, chyba że osoba ta wyrządziła szkodę umyślnie.
3. **Ubezpieczający** zobowiązany jest dostarczyć WARCIE wszelkie informacje i dokumenty oraz dokonać czynności niezbędnych dla skutecznego dochodzenia praw przez WARTĘ.
4. W razie niewykonania obowiązków określonych w ust. 3 powyżej, a także w razie zrzeczenia się przez **Ubezpieczającego** bez zgody WARTY praw przysługujących mu od **osób trzecich** odpowiedzialnych za szkodę, WARTA może odmówić wypłaty odszkodowania odpowiedniej w całości lub w części, a w przypadku gdy odszkodowanie zostało już wypłacone – podlega zwrotowi w całości lub w części, w zależności od tego w jakim zakresie niewykonanie obowiązków określonych w ust. 3 powyżej uniemożliwiło WARCIE skuteczne dochodzenie roszczeń regresowych.

Wygaśnięcie stosunku ubezpieczeniowego

§ 49

1. Ochrona ubezpieczeniowa wygasa:
  - 1) z upływem dnia określonego w umowie ubezpieczenia jako ostatni dzień ochrony ubezpieczeniowej,

- 2) z dniem odstąpienia od umowy przez Ubezpieczającego na podstawie ust. 2,
  - 3) z dniem wypowiedzenia ochrony ubezpieczeniowej stosownie do postanowień par. 40 ust. 3 par. 38 ust. 9 lub,
  - 4) z chwilą wyczerpania sumy ubezpieczenia na skutek wypłaty odszkodowania lub odszkodowań,
  - 5) z dniem zbycia przedmiotu ubezpieczenia, chyba że WARTA wyrazi zgodę na przeniesienie praw z polisy na nabywcę, a nabywca przejmie obowiązki ciążące do tej pory na zbywcy,
  - 6) z dniem zajęcia przedmiotu ubezpieczenia w toku postępowania egzekucyjnego,
  - 7) w ubezpieczeniu OC z dniem zakończenia lub zawieszenia działalności gospodarczej przez Ubezpieczającego.
2. Jeżeli umowę ubezpieczenia zawarto na okres przekraczający 6 miesięcy, **Ubezpieczający** ma prawo odstąpienia od umowy w okresie 30 dni, a w przypadku gdy **Ubezpieczający** jest przedsiębiorcą 7 dni od daty zawarcia umowy.
  3. Odstąpienie od umowy nie zwalnia **Ubezpieczającego** z obowiązku zapłaty składki za okres, w jakim WARTA udzielała ochrony ubezpieczeniowej.
  4. W przypadku odstąpienia od umowy **Ubezpieczającemu** przysługuje zwrot składki za okres niewykorzystanej ochrony ubezpieczeniowej.
  5. W przypadku wygaśnięcia ochrony ubezpieczeniowej przed upływem okresu na jaki została zawarta umowa **Ubezpieczającemu** przysługuje zwrot składki za okres niewykorzystanej ochrony ubezpieczeniowej.

Zawiadomienia i oświadczenia

§ 50

1. Wszystkie zawiadomienia i oświadczenia stron w związku z umową ubezpieczenia powinny być składane na piśmie za pokwitowaniem odbioru lub przesyłane listem poleconym, odpowiednio na adres wskazany przez **Ubezpieczającego** lub na adres jednostki terytorialnej WARTY, na terenie której została zawarta umowa ubezpieczenia.
2. Jeżeli którakolwiek ze stron zmieniła adres lub siedzibę i nie zawiadomiła o tym drugiej strony, pismo skierowane do ostatniej, znanej siedziby, wywiera skutki prawne od chwili, w której by doszło, gdyby strona nie zmieniła siedziby.
3. W umowie ubezpieczenia strony mogą postanowić, że zawiadomienia i oświadczenia składane przez strony umowy będą dostarczane drugiej stronie za pomocą listu elektronicznego (e-mail), faksu lub telefonu, odpowiednio na: wskazany przez strony adres poczty elektronicznej, numer infolinii WARTY lub numer telefonu komórkowego lub stacjonarnego wskazany przez **Ubezpieczającego**.

Postanowienia ogólne

§ 51

1. Do umów ubezpieczenia zawartych na podstawie niniejszych OWU mają zastosowanie przepisy polskiego prawa, a w szczególności przepisy Kodeksu Cywilnego, Ustawy o działalności ubezpieczeniowej oraz inne powszechnie obowiązujące przepisy prawne.
2. Powództwo o roszczenia wynikające z umowy ubezpieczenia można wytoczyć albo według przepisów o właściwości ogólnej albo przed sąd właściwy dla miejsca zamieszkania lub siedziby **Ubezpieczającego**, **Ubezpieczonego**, Uprawnionego z umowy z ubezpieczenia, spadkobiercy **Ubezpieczonego** lub Spadkobiercy Uprawnionego z umowy ubezpieczenia.
3. Skargi i zażalenia mogą być składane przez **Ubezpieczającego**, **Ubezpieczonego** lub Uprawnionego z umowy ubezpieczenia do WARTY:
  - 1) w formie pisemnej na adres: skr. pocztowa 1020, 00-950 Warszawa,
  - 2) w formie elektronicznej za pomocą formularza www.warta.pl/reklamacje,
  - 3) telefonicznie pod nr 502 308 308,
  - 4) w każdej jednostce WARTY, na piśmie doręczonym osobiście lub w formie ustnej do protokołu.Na wniosek klienta WARTA potwierdza wpływ skargi, zażalenia, reklamacji na piśmie lub ustnie w rozmowie telefonicznej. WARTA rozpatrzy skargę, zażalenie lub reklamację w terminie 30 dni od daty wpływu i udzieli odpowiedzi w formie pisemnej przesyłką listową lub w formie elektronicznej na wniosek składającego skargę, zażalenie, reklamację. W szczególnie skomplikowanych przypadkach termin na udzielenie odpowiedzi może zostać przedłużony do 60 dni, o czym wnoszący skargę, zażalenie, reklamację zostanie uprzednio powiadomiony. Organem właściwym do rozpatrzenia skargi, zażalenia, reklamacji jest jednostka organizacyjna wyznaczona przez Zarząd WARTY. WARTA podlega nadzorowi Komisji Nadzoru Finansowego.
4. Niniejsze Ogólne Warunki Ubezpieczenia w powyższym brzmieniu mają zastosowanie do umów ubezpieczenia zawieranych od dnia 02 lutego 2016 r.

Wiceprezes Zarządu

Krzysztof KUDELSKI

Prezes Zarządu

Jarosław PARKOT